

BOEM@

LIVE LITERATURE
iulie 2010 (Anul II) Nr. 7 (17)

BOEMA

Live Literature

Iunie 2010 (Anul II) Nr. 6 (16) - 32 pagini

ISSN 2066-0154

Apare sub egida **ASPRA**

Asociația Scriitorilor pentru Promovarea Realizărilor Artistice

Editor: S.C. InfoRapart Galați - Editura InfoRapArt

7 / 2010

COLEGIUL DE REDACȚIE

Director: Petre Rău
Redactor-șef online: Mihail Gălățanu
Redactor-șef: Valeriu Valegvi
Redactor șef adjunct: Victor Cilincă
Secretar de redacție: Stela Iorga

Redactori: Saint-Simon Ajarescu, Dimitrie Lupu, A. G. Secară, Tania Nicolescu, Cristina Dobreanu, Alexandru Maria, Laurențiu Pascal
Grafică: Elena-Liliana Fluture
Tehnoredactare: Daniela Neculai
Colaboratori: Maria Timuc, Simona Șerban - București, Ion Potolea - Târgu Mureș

Revista literară BOEMA o puteți citi și pe site-ul

www.boema.inforapart.ro

actualizat permanent de: InfoRapArt

Email: boema@inforapart.ro,

petrerau@yahoo.com

Telefon: **0745 324472, 0336 800313**

ADRESA REDACȚIEI: Str. Al. I. Cuza, Nr. 45bis,
Bloc Cristal, Sc. 2, Et. 3, Ap. 4, Galați, 800010

Abonamente: boema@inforapart.ro, tel: **0745 324472**

În numele libertății absolute de exprimare, autorii răspund în mod direct de conținutul materialelor publicate.

Literatură și Artă

DIN CUPRINS

Poezie: Mihail Gălățanu (p.3), Aron Gaal, Ungaria (p.9), Viorel Bucur, Germania (p.10), Dionisie Duma (p.11), Marian Paraschiv (p.21), Dan Cheșcu (p.25), Poeme selectate de pe cenaclul literar online „Noduri și Semne” (p.30)

Proză: Dimitrie Lupu – Viața pe jumătate (p.4), Violeta Craiu – Borcanul cu HB3 – partea a 2-a (p.16), Cici Maria Drăgan - La est de Casa Poporului, fragment de roman (p.23)

Eseu: Clelia Ifrim - Focuri din florile de prun, Nod de foc (p.22)

Cronică de carte: Cristina Ștefan - Luminița Zaharia: Paradoxul lirizat (p.18)

Personalități: Tania Nicolescu - Lecție de iubire (interviu cu scriitorul Carol Feldman) (p.12)

Cărți: Redacția - Cărți sosite la redacție (p.30)

Haiku: Maria Tirescu - “Când greierii tac...”, antologie de kaiku (p.15)

Eveniment: Speranța Miron - Misterul și vraja pe care ți le dă candoarea (p.14), Redacția - Festivalul de poezie “Nicolae Drăgan”, Galda de Jos (p.29)

Meridiane: Aron Gaal - Ungaria (p.7)

In Memoriam: Tania Nicolescu - Din însemnările unui caligraf de iluzii: Ștefan Mihalcea (p.20)

Religie: Mitruț Popoiu - Anul Crezului Niceo-Constantinopolitan, partea a 7-a (p.28)

Istorie: Nicolae Rădulescu – Mitropolia de la Vicina (p.26)

Artă cibernetică: Apollo - Cyberpoems (p.6)

Grafică:

Coperta I : Octavio Campo – *Hilos de Plata*

Coperta a III-a: Imagini de la Festivalul Internațional "Serile de literatură ale revistei Antares", 2010

Coperta a IV-a: Pablo Picasso - *Bread and Fruit Dish on a Table Interior*: Elena-Liliana Fluture

www.boema.inforapart.ro

Mihail GĂLĂȚANU

poezia trebuie să fie tot ce nu poți trăi pe viu

trupul meu se îndrăgostește fracționat. ieri
unghiile mele au luat-o razna. azi
mi se sufocă plămâni.
și asta de dragul ei,
numai de dragul ei,
un gheizer de orgasme-n petunii. un gheizer de
orgasme în mijlocul furtunii.

pentru o mie de orgasme am fost născut
spune poetul
orgasmul
lumii înconjurătoare.

orgasmul luminii înconjurătoare și-al culorii.
orgasmul limbilor în jurul orei.

sunt și eu pe lume un fel de biet nichita
ceva mai tânăr și mai voluptuos,
o, cu mult mai voluptuos, cu privirea lui bleagă,
in-
suportabil de blândă
și urechile lui clăpăuge.

poezia trebuie să fie tot ceea ce nu poți trăi pe viu
în fizic, din cauza intensității. poezia se chiar trăiește
pe viu,

în vârful limbii, ca nămeții.

poezia e singurul lucru care o să ne omoare.

ne va scoate inima din lăcașul ei
și-n locu-i o să-i vâre capul.

poezia nu e altceva decât otrava care și-a uitat hapul.

și eu trăiesc poezia direct pe piele
chestia asta mă arde, parcă
ar scintila
de dinlăuntrul pielii mele.

sunt o mișcare perpetuă, scintilatorie,
sunt un tub catodic, asudat,
asaltat, din toate părțile, de realitate,
acaparată de puricii imperfecțiunii mele.

da. cum spuneam, fiecare bățătură a mea
a prins drag de fiecare bățătură a ta. de fiecare
por amărât din piele. oasele mele s-au dezmoțit
și acum te aleargă
ca bielele pă manivele.

noaptea se poate tăia în două.
se taie mărunț.
feli și felii
de orgasme,
scintilatorii.

în noi coboară astre,
în tine luna,
în mine soarele,
ca, aici pe pământ, să împlinim, acum, maithuna.

sunt, deja, un cercel
care îți pendulează în ureche.
ești, deja, pielea mea cea mai veche.
în care am fost dat, la naștere, învălit.
sunt bolnav de dragostea ta
ca de-o streche.
pubisul tău i-un munte de carbid.

vine viața, fă, iubito, și ne ia
și face din noi doi iubiți.

și face, din noi, doi
cu inima cât un purice,
doi
aproape muriți.

ia seama, fato și femeie, nu cumva
să ne iubim prea mult!
și să fim abjurați.
și să fim osîndiți.

acum nu sunt decât ospățul ei

acum nu sunt decât ospățul ei. prinosul ei. prisosul
ei

- și jertfa. prihana
ei.
și *prana*.

acum sunt doar voinicul cel fără de faptă și
făptură.
nimic nu făptuiesc, doar Moartea mă făptuiește.
moartea mea mă făptuiește pe mine. mi-e gingaș
de tine, moarte, să-ți zic:
nimic nu vei avea din mine.
căci Dumnezeuul meu la cer mă va lua și mă va
ridica.
să plângi tu de pe-acuma poți.
căci Dumnezeuul meu e cel ce mă smerește.
ca aurul în cloșca acelor neamuri de goți.

Dumnezeul meu mă smerește
și mă mântuiește.
iar eu nici nu vreau, nici nu pot a te ispiti:
pe tine, moarte, cine te va mântui?

(din volumul "**Cartea lui Iov cel tânăr**"
în curs de apariție)

Dimitrie LUPU

Viața pe jumătate

Întâmplarea îl aruncase pe un loc viran de lângă un rachetodrom de tranzit, pe o planetă nelocuită. Oamenii veneau rar pe aici, mereu grăbiți; remediau defecțiunile vehiculelor urlătoare care brăzdau cerurile, alimentau, se debarasau de containerele goale și alte lucruri de prisos, apoi alergau mai departe, mânați de timpul lor atât de sfărâmicios.

Orton-007 zăcu multă vreme pe acel maidan, printre tot felul de tinichele nefolositoare, deteriorându-se încet și sigur sub meandrele climei. 174 de ore terestre îi îngheța uleiul fin pe la toate încheieturile, iar alte 174 se prăjea sub un soare demențial care îi scorojea *derma* și aproape că-i lichefia componentele. Privea cerul verde-încenușat al planetei, ostil în aparență, însă orb și indiferent în fapt și, destul de rar, câte o navă strălucitoare, plină de viață, asolizând ori plecând, pe cosmodromul de alături.

Dar într-o zi, un robot stivuitor îi aduse pe lamele sale puternice, aruncându-l lângă mormanul de lucruri inutile, un tovarăș de suferință. Orton se echilibră cu greu într-un cot și privi spre sileta portocalie, răstignită nefiresc sub vipia teribilei amiezii. Oranjul, o știa din îndelungata sa practică, era culoarea celor de la munci brute: foraje, minerit, construcții subterane și altele de acest fel. În curând soarele avea să înnegrească frumoasa-i culoare, să crape *derma*, s-o răsfire în mici cărlionți, s-o pârjolească, s-o spulbere. Orton lăsă cerul în pace și își concentră atenția asupra noului sosit. Deși nu observă nici un fel de mișcare dinspre partea aceluia, înțelese totuși că i se dăduse un camarad *viu*. Viu cam cât și el, dacă se putea spune că el mai era viu.

- Hei, portocaliule, ești viu? îi strigă, plin de speranță.

- Niciodată n-am fost mai viu, auzi, după un timp care i se păru nesfârșit de lung.

Era multă ironie amară în răspunsul primit, dar Orton-007 nu luă seama la aceasta; *tinerețea* sa nu-i lăsase timp să deprindă nuanțele ascunse sub logouri. *Prin semn sau sunet, informația conține întotdeauna un singur sens*, spunea prima regulă a comunicării și trebuia să te ții de ea, altfel oamenii deveneau nemulțumiți, te decuplau și te trimiteau la *Depanare*. Când depanatorii nu mai puteau face nimic ajungeai la *Piese de schimb*, ori, dacă nici un astfel

de atelier nu se afla prin apropiere, erai abandonat pe prima planetă, spre a nu îngreuna degeaba nava. Orton urmă cu întrebările așa cum fusese instruit:

- De unde vii?
- Alcor.
- Cum era acolo?
- Ca peste tot.
- Pe navă, te-am întrebat. Ce funcție aveai?
- Prospector.
- Nu mai folosesc lasronghenele?
- Cineva trebuie să ia probe și la sol.
- Și sondele dirijate ce fac?
- Își fac treaba lor. Eu mi-o făceam pe-a mea.

Tăcură un moment; Orton nu mai știa cum să-și urmeze informarea; instrucțiunile nu preve-deau un asemenea caz. Soarele ardea nemilos în crucea amiezii.

- Du-te la umbra butoaielor, zise apoi. E mai bine la umbră.

- Știu.
- De ce nu te duci la umbră?
- Mi-e pe chituci mișcarea.
- Ce înseamnă *pe chituci*?
- Defect
- Ți-e defect modulul de mișcare.
- Da.
- La mine-i defect modulul de echilibrare.

Portocaliul nu dădu semen că l-ar interesa guralivul său tovarăș de suferință. Tăcu. Tăcu oricât aștepta Orton întrebările preliminare de contact. Într-un târziu, acesta întrebă totuși:

- Nu vrei să comunicăm?
- Nu.

Însă *tinerețea* lui Orton-007 nu putea fi înfrântă numai de atâta lucru.

*

Ședeau amândoi la umbra unui tanc în care încăpuse cândva câteva mii de tone de combustibil. Recipientul era mâncat peste tot de rugină, dar lor nu le păsa. Orton trudise câteva nopți în șir, însă reușise în cele din urmă să-și pună proaspăt-i companion la adăpost de razele sfredelitoare ale soarelui. Îl rezemase în poziția șezând, sprijinit de izolația rezervorului, iar el se lungise alături. Minerul se lăsase împins, tras și răsucit fără vreo împotrivire, ci mai curând într-o atitudine pe care Orton o numi mai târziu *jenă*, fără a fi prea sigur ce înseamnă asta. Oricum, portocaliul uită de mușenia lui.

Vorbeau despre călătoriile la care luaseră parte, despre muncile pe care le făcuseră, despre planetele pe care le cunoscuseră... Despre oameni, în fond, mereu și mereu despre oameni, oridincotro ar fi pornit discuția și oriunde ar fi ajuns. Nu le purtau ranchiună oamenilor pentru că îi abandonaseră acolo, printre tinichele ruginite. Oamenii sunt atotputernici și capricioși; niște zei cam fluieră-vânt. Pot să-ți dea viață, dar ți-o și pot lua, chiar înainte

(continuare în pag. 5)

de a folosi ceva de pe urma muncii investite în tine. La nevoie, te pot transforma ori numai reprograma pentru vreo ocupație nouă, dar pot la fel de bine și să te uite stocat în vreo magazine până îți se deteriorează bateriile, ruginești și nu mai ești bun de nimic. Sau pot, ca în cazul lor, să te arunce la gunoi pentru o defecțiune minoră. Așa sunt oamenii, n-ai ce le face. Se slujesc și ei de logica binară, însă într-un fel mult mai aleatoriu, care, privit din unghiul de vedere al mașinilor cibernetice, nu poate fi clasificat decât capricios.

- În mina de pe Tianna, unde am lucrat 86 de ani, erau mereu și câțiva oameni. Fiii lor mi-au zis Slims, pentru că le plăcea să mă folosească în jocurile lor, unde fiecare trebuie să fie numit cumva: Așa erau jocurile, înțelegi? Cu multe vorbe, pentru că nu toți înțelegeau regulile la fel, și dezbăteau mult cine, ce și cum a greșit. Când ajungeau și ei oameni tot Slims îmi ziceau: *Bravo, bătrâne Slims, te ții tare*. Și mă țineam tare pentru că îmi plăcea să mă bată pe umăr și să-mi spună Slims.

- Slims e un nume peltic. Vine de la S.L.M., nu?

- Da, de la sigla noastră, a minerilor.

- Și de ce-ți ziceau Slims?

- Pentru a mă deosebi de ceilalți. Cel care mi-a zis prima dată Slims era tare mic, încă nu înțelesese ce-i acela un indicativ, iar celorlalți, celor mai mari, le-a plăcut, și așa m-am căpătat cu un nume. Le venea mai ușor când mă căutau pentru jocurile lor și chiar când îmi dădeau ordine, în mină.

Orton privea cerul verde-încenușat al planetei și nu i se mai părea atât de ostil. Nici timpul inactivității sale atât de lipsit rost. Parcă nu-l mai simțea atât de acut, parcă își pierduse cumva curgerea lineară, parcă devenise mai îngăduitor.

Dar vremea trecea cu același pas egal, imperturbabil.

Soarele pipăia déjà orizontul spre apus. Nimeni nu ținea nesfârșitul șir al zilelor. Însă odată cu umbrele lungi venea un răstimp cu temperatură moderată când metal, piatră sau materie organică se puteau simți în largul lor pe solul planetei. Era timpul cel mai căutat de către oameni. Apoi cădea întunericul cu stelele tăioase de atâta ger, de-ți venea să te contracti până nu mai rămânea nimic din tine.

Orton-007 se stabilizează într-un cot pentru a putea privi spre cosmodrom. Acolo forfoteau acum câțiva dintre oamenii aceia capricioși.

- De mult n-am mai văzut un vehicul pe-aici.

- De mult, fu de acord Slims. N-am înțeles niciodată principiul după care se conduc ei. De ce vrei să le atragi atenția?

- Pentru oameni ar fi o nimica-toată să ne depaneze.

- Dacă m-aș putea mișca!...

Orton căzu cu fața spre sol; încercase prea mult pentru un modul de echilibrare defect. Îi trebuia jumătate de noapte pentru a se întoarce pe spate.

Cu mișcările mici care nu-i angajau tot corpul de descurca mult mai ușor. Între timp, oamenii dispăruseră în țării, urmași de zgomotul vehiculului.

Într-un rând, Slims spuse:

- M-am gândit la oameni. De ce sunt atât de puternici, înțelegi?

- Nu. Sunt prea perisabili. Nu înțeleg de unde le vine *puterea* de care vorbești. Că nu la puterea ca forță sau rezistență te referi; pot fi oprîți în loc sau striviți de obiecte mai ușoare decât greutatea lor.

- Da, nu de puterea cuantificabilă vorbesc. De cealaltă, cea pentru care nu există scară de valori.

- Aia nu există, Slims. Ceea ce nu poate fi măsurat nu există.

- La oameni există. Eu știu. Am fost mult timp în preajma lor.

- Nimeni nu știe. E cel mai adânc secret al lor.

- Nu-i nici un secret. Așa sunt făcuți. Am văzut o dată, când lucram pe Valtech.

- Se poate vedea?

- Uneori se ivește ocazia, dacă stai mult timp printre ei.

- Ți s-a întâmplat ție?

- O dată s-a surpat o galerie și a prins și doi oameni...

- I-a strivit; sunt moi-moi.

- Da, i-a strivit, dar fiecare a rămas cu câte o jumătate de viață. Ca noi acum.

- Ai văzut tu asta în interiorul lor?!

- Nu. Viața oamenilor nu se vede. Este sau nu-i. Dar am văzut ceau făcut.

- Au pus un robot să-i repare.

- Da, dar nu se mai putea; erau ca noi acum.

- Le lipseau pieselele schimb? Știi eu cum e cu oamenii.

- Așa ceva nici un robot nu știe. Doar dacă ai trăit mult în preajma lor și ai învățat fără program. Înțelegi?

- Nu. Tu ai datele problemei, eu nu le am.

- Să-ți explic: Slims minus modul de mișcare egal Slims defect; Slims plus modul de mișcare, egal Slims funcțional. Orton-007 minus modul de echilibrare, egal Orton-007 defect; Orton-007 plus modul de echilibrare, egal Orton-007 funcțional. Oamenii înțeleg foarte repede situațiile astea. La ei timpul contează. De aceea sunt oameni.

- Nu. Este o eroare în calculele tale. Slims nu poate lua modulul de mișcare al lui Orton-007.

- De ce?

- Slims nu se poate mișca.

- Ai înțeles, Orton-007. Așa a fost și la oamenii prinși în galerie. Ai înțeles perfect.

(continuare în pag. 6)

*

Orton-007 săpă o vizuină în sol și îl cără acolo pe Slims. Slims însuși îi explicase cum trebuie să arate un astfel de adăpost pentru a-l apăra de gerul năpraznic al nopților și de căldura lichefiantă a amiezilor. Orton îi respectase cu sfințenie indicațiile. Slims înțelegea oamenii. Slims procedase ca un om. Apoi petrecu o lungă perioadă de așteptare, ascultând întâmplări cu oameni, despre oameni; *bătrânul* miner știa un șir nesfârșit, se vedea că îl interesaseră în mod deosebit oamenii. Într-un amurg, însă, sosi și clipa despărțirii: O navă tocmai făcea măsurători pentru asolizare. Probabil cei de la bordul ei nu mai trecuseră nici o dată pe lângă acea planetă. În curând aveau să descopere cosmodromul și...

- N-am să te uit, Slims. Am să le spun oamenilor că ai procedat ca ei. Poate le stârnesc interesul. Dacă sunt așa cum mi-ai spus tu, n-or să te lase uitat aici.

- Și tu ai fi procedat la fel, Orton-007; înțelegerea lucrurilor e totul.

- Dacă nu ți-ar fi fost defect tocmai modulul de mișcare...

- Oamenii numesc asta noroc sau ghinion. După caz. Dacă ai întărit bine adăpostul, mai pot vedea vehiculele lor încă multă vreme. Am baterii de lungă durată, aproape noi.

desen de Elena-Liliana Fluture

CyberPoems

Plânsset castaniu

timpul umblă cu umerii goi
strecurând pe sub streșini șoapte de femeie
rădăcini de nori își ascut mirosul
de abur din noua poveste
un nebun indecent trece pe drum
nedumerit privindu-și degetele
sufletul meu caută gălceavă
în vârful peniței adormite pe coada ultimei
litere
dar mai bine o dau într-un plânsset
castaniu

Lipseau din fluturi

lipseau din fluturi în dimineața aceea
ori oameni erau mai puțini la număr
îmi venea să dezvăț teorema
de prostul obicei de a da ora exactă
penița îmi adoarme ciudat peste trei
extrași din rădăcini păreau
frumoșii zei ascunși în ipoteze

în apă creșteau linii adânci de crini
nebulul începea în fine să tacă indecent
câtând lumini și umbre private
puteam să fiu pe prispa lui atunci
puteam să fiu la timp dar
n-am sosit

Port pușcării în mine

iar m-ai lăsat singur iubita mea
sunt iarăși plin de războiul
pe care mi l-au încredințat
părinții mei
mai sunt încă omul cu turnul în jos
înfipt adânc în brazdă
aștept răbdător regăsirea
port multe pușcării neștiute în mine

Apollo

Aron GAAL

- UNGARIA -

Gaal Aron s-a născut în 1952 la Budapesta, unde a urmat studiile liceale și universitare. În prezent locuiește și la Gyula și la Budapesta.

Este președinte al Fundației Europene EOS, din Budapesta și director al Festivalului Internațional de Literatură Contemporană „Mare și cuvinte”.

Este membru al Uniunii Scriitorilor EMIL din Ungaria.

Debutul l-a semnat în anul 1969, în revista Nimrod din Budapesta.

Volume publicare:

- E mult de atunci, amiază - proză scurtă, (1987)

- Rândunicile lui Ovidiu - poeme (1992)

- Îngeri în zale – poeme (2001)

- Flăcări de chibrit - poeme (2001)

- Rostogorile & Întoarcere - poeme (2003)

- Răscruce - poeme (2004)

- Europa ad vitam aeternum - poezie (2005)

- Psalm din plumb - poeme (2006)

- Poezii alese - poeme (2007)

- Prăvălia albastră - povestiri (2002)

- Cocoșul vestitorului luminii - povestiri

(2003)

- Piatră pe piatră - dramă istorică (1994)

- Dragoste pe patru voci - dramă absurdă

(1997)

CD-uri:

- Flăcări de chibrit (2002)

- Treburile vieții (2003)

- Înfinitul 35 în clipe (2004)

- Dans cu delfin (șanson din două poezii) 2005

- Imnul Sfantul Gheorge (2006)

DVD-uri:

- 2005 - Poezii în lectura autorului

- 2006 - Poezii în lectura autorului

- 2007 - Împreună cu Ana Blandiana la

Ester-gom în orașul Sfântului Ștefan cel Mare

- 2008 - „Mare și cuvinte”, Festivalul Internațional de Literatură Contemporană, Budapesta - Sft. Andreas, Estergom

Este autorul Imnului alaniilor (Jazig) (mino-ritații din Ungaria).

Volum în colaborare: **Ponton** - O antologie literară româno-maghiară & maghiară-română / Román–magyar & magyar–román irodalmi antológia (volum bilingv, poezii, proza, dramă, eseu), coautor: Vasile Dan, ed. Mirador, Arad, 2004)

Traduceri:

- Vasile Dan: *Inima sună undeva sus / A szív valahol fenn dobog* - volum bilingv de poezii, ed. Amon, Budapesta, 2006

- Ana Blandiana: *Refluxul sensurilor / Az értelem apálya* - volum bilingv de poezii, ed. Amon, Budapesta, 2007

- *Antologie de literatură română contemporană / Kortárs román irodalmi antológia* - Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapesta, 2009, volum bilingv - poezii, proză, dramă, cu material audio bilingv.

Volume traduse apărute în străinătate:

- România, Arad: *Înfinitul 35 în clipe*, ed. Mirador, 2004

- Germania, Stuttgart: *Der kleine Hahn, der die Sonne ankündigt*, Reclam Verlag, 2006

- România, Iași: *Strămoșul meu din Neanderthal*, ed. Princeps Edit, 2007

- Ucraina, Lviv: *У долі твоїй подряпина, видавництво КАМУЛ*, 2009

Antologie în străinătate:

- Ponton - O antologie româno-maghiară & maghiară-română, 2004

- Poesie de atremon (poesie ungarese), în limba catalană, Barcelona, 2008

- Књижевна колонија Сићево, Ниш, 2008, în limba sârbă

- Antologia de „Moznaim” în limba hebreică, Jerusalem, 2010

- Antologie lirică & Lyrical Anthology, Fundația Culturală „Antares”, în limba română și în limba engleză, Galați-Brăila-Buzău, 2010

Aron Gaal, încadrat de Liviu Ioan Stoiciu și Corneliu Antoniu, în fața Casei Memoriale „V. Voiculescu” din Buzău, la Festivalul Internațional „Serile de literatură ale revistei Antares”, Galați, 2010

(continuare în pag. 8)

Publicații în revistele literare românești: Arca, Cafeneaua literară, Porto Franco, Poesis, Mișcarea literară, Sinteză, FeedBack, Verso, Tribuna, Revista Bucovinei, Rețeauă literară, Dacia literară, Oglinda literară, Caiete Silvane, Dunărea de Jos, Lumină lină - New York, Convorbiri literare, Poesia, Revista Nouă, Viața românească, Nord Litera, Singur.

Publicații în revistele literare din alte țări:

- Gradina - Niș, Serbia,
- Internet, lit. ebraică - Ierusalim, Israel,
- Gracious Light (Lumină lină) - New York,
- Lunarionnuovo - Catania, Italia,
- Semn - Bălți, Republica Moldova,
- Дети Ра - Moscova, Russia,
- Брод - Ruse, Bulgaria,
- Захід Схід - Lviv, Ucraina,
- Гоголівська академія - Lviv, Ucraina
- Літературний Львів - Lviv, Ucraina,
- Дзвін - Lviv, Ucraina,
- Jurnal de Chișinău - Republica Moldova,
- Русский Курьер, Viena-Budapesta,
- Литературная газета, Moscova,
- Observator - Canada.

Critica literară românească:

Cafeneaua literară, Pitești, autor: Virgil Diaconu (2004), *Răsunetul*, Bistrița, autor: Ioan Pinteș (2004), *Observator*, Arad, autor: George Mocuța (2004), *Buletinul de Arad*, autor: Constantin Butunoiu (2004), *MR 1* Budapesta, Redacția Naționalităților, autor: Vasile Dan (2004), *Convorbire literare*, Iași, autor: Vasile Proca (2005), „*Poetul și Europa*”, Ioan Pinteș prefață la volumul *Europa ad vitam aeternam* (2005), *Revista Ilustrată*, Bistrița, autor: Cornel Cotuțiu (2006), *Lumina*, Iași, autor: Lucian Vasiliu „*Infinitul poeziei*” (2007), George Mihălea: prezentarea volumului „*Strămoșul meu din Neanderthal*” la TVR 1 București (2007) Daniel Corbu: Prefață la volumului „*Strămoșul meu din Neanderthal*” (2007), *Arca*, Arad, autor: George Mocuța „*În zorii secolului XXI undeva în Europa*” (2008), *Convorbiri literare*, Iași, autor: Marius Chelaru, „*Strămoșul meu din Neanderthal*” (2008), *Contemporanul*, București, autor: Dan Anghelescu „*Gaál Áron și poezia ca tip de relație esențială*” (2008), *Observator*, Canada, Toronto, autor Veronica Balaj „*Portret*” (2010).

Critica literară ucraineană:

«*Поэтическая стигма Арона Гаала*», autor: Jaroslava Pavlicko prefață la volumului «*В доли в твою подряпина*» carte trilingva, Lviv (2009), «*Любов – ціною у життя*» (Літературознавчий есей про творчість угорського письменника Арона Гаала) autor: Марія Якубовська, Lviv (2010).

Târguri și festivaluri, Lansări de carte în străinătate: (din 2002 încoace):

România: Arad (2002, 2003, 2004, 2005, 2006), Săvârșin (2007), Satu-Mare (2004, 2006, 2007, 2008, 2009), Zalău (2008), Sighetu-Marmației (2005, 2006, 2007, 2008), Botoșani-Ipotești (2004), Bistrița (2004), Iași (2006, 2008 de două ori), Constanța-Mamaia (2007), Pitești (2007), Câmpina (2008), Galați-Brăla-Buzău (2010).

Slovacia: Muzla (2002, 2008)
Serbia: Zrenjanin (2003, 2004), Vârșat (2003, 2004), Niș (2008)
Germania: Colonia (2004), Ditzingen-Stuttgart (2005, 2006)
Olanda: Entschede (2007)
Italia: Budrio-Bologna (2008)
Bulgaria: Balcic (2008)
Ucraina: Lviv (în 2009 de patru ori)

Opere care încă nu au apărut în volume, traduse în următoarele limbi:

- limba română: a) Dragostea pe patru voci (dramă absurdă), b) povestea „Cocoșul vestitorului luminii”, circa 30 de poezii și câteva eseuri, c) „Imnul alanilor”
- limba sârbă: 40 de poezii și „Imnul alanilor”
- limba catalană – 6 de poezii
- limbă franceză: 12 poezii și „Imnul alanilor”
- limbă italiană: 35 de poezii și povestea „Cocoșul vestitorului luminii”
- limba germană: 35 poezii și „Imnul alanilor”
- limba engleză: 6 de poezii
- limba olandeză: 2 de poezii
- limba slovacă: „Imnul alanilor”
- limba cehă: „Imnul alanilor”
- limba ebraică: 2 poezii și „Imnul alanilor”
- limba arabă: „Imnul alanilor”
- limba rusă: 50 de poezii și „Imnul alanilor”
- limba ucrainiană: 37 poezii și „Imnul alanilor”
- limba bulgară: 14 poezii și „Imnul alanilor”
- limba esperanto: „Imnul alanilor”

Premii literare:

- 2004 Premiul pentru cultură și literatură „Szent György” (Sfântul George), Ungaria
- 2004 Premiul revistei literare Arca, Arad pentru volumul „Infinitul 35 în clipe”
- 2004 Premiul „George Coșbuc”, pentru volumul „Infinitul 35 în clipe”
- 2005 Premiul celui de al XXXII-lea Festival Internațional de Poezie, Sighetu-Marmației, acordat volumului „Europa ad vitam aeternam”
- 2006 Premiul festivalului Frontiera Poesis, Satu-Mare, pentru activitatea depusă
- 2006 Premiul „Performance” al primului Festival Internațional de Avangardă, Iași
- 2008 Premiul revistei „Convorbiri literare”, Iași, pentru inspirată simbioză între cultura română și cultura maghiară
- 2008 Premiul Președintelui Galei APLER, Câmpina
- 2009 Premiul revistei literare „Дети Ра”, Moscova, pentru poezie
- 2009 Premiul „Ady Endre” pentru traduceri, Satu Mare, Zilele Poesis
- 2010 Diplomă de excelență în cultură, Galați-Brăla-Buzău, „Serile de literatură ale revistei Antares”, ediție a XII-a.

Aron GAAL

Poet din Ungaria, care a participat anul acesta la Festivalul Internațional "Serile de literatură ale revistei Antares", Galați-Brăila-Buzău, 2010

Când cade oblonul

În zidul închis al tăcerii
Urcând spre cer din piatră-n piatră
cuvintele-mi ca rădăcini
și depărtarea-i apropiată

Ca-nțelegerea într-o cameră strâmtă
ce poate fi un continent de Țară
unde ziua-i lampa ca planeta solară
când se lasă roletă, aicea-i noapte iar

Mi-aș spune: „Să fii lejer, să nu fii tare”
în obscurul rupt de-o îngerească
urlă rockul în casă cât un glob
Cristos din crâșmă pleacă acasă

Zeul bătrân „alea iacta est”
și pierde, cum are obiceiul -
Fața-i fața-mi, doar am visat că nu-i
Maria îmi șterge fruntea cu părul

Privește, prietena mea...!

Privește, prietenă, cuvintele s-au tocit
Piere limba, curățăm ruinele
Moștenitorii unui crez, dansurilor, legendelor...
Multe dorim încă, dar ne mulțumim cu puțin

Privește, prietenă, privește-mi fața
Câte milenii pe ea, câte feluri de urme
Și ce hartă desenează azi ridurile
Ce fel de țară, ce fel de patrie

Privește, prietenă, asta ne rămâne:
S-au întreit toate clipele
Inima e doar motor, o piesă ce poate fi înlocuită
Sufletul, întrebări sub microscop

Se dezbracă goală și se predă
Să se elibereze, dar și asta e doar o amăgire
Căci după vis e trezirea
Și orice dovadă e o ultimă greșeală

Noaptea uitării

Unde bântuie mediocritatea
unde distruge violența
se scufundă Lumea, lumea noastră
Visul nostru, Atlantida noastră
dispare în adânc
și uită, îngroapă în el
noaptea uitării
Dar poate, încă va fi
încă o dată, o nouă uvertură
silind învierea, flacăra Duhului
ce în Mai răsună
și aduce ieșirea din somn
Și atunci, în sfârșit se termină larna

1990 Budapesta

La Ipotești

Când umblam pe acolo
încă înflorea teiul
și la cimitirul din Ipotești
numai oasele au adormit în pământ străluminând
fiindcă m-am întâlnit în camere cu duhul lor
în casa lui Eminescu cu dor
Din oglindă cineva mi-a întors privirea
și n-am știut dacă era chipul unui
frate necunoscut sau chiar al meu
și pe perete poze, cuvintele nescrise
ale unui roman de familie
În jurul meu copii curioși murmurau
până când a vorbit cu mine englezește tălmăciul
eu auzeam cum murmură susură izvorul
și privind în ochii lui vedeam
cum taie aleea cu coasa
și-am văzut o turmă, sunători clopoței
căruțe mici, cum se duc acasă cu ei
ritmul melodios și dulce al limbii
române în mine mi-a amintit de o fântână
cum pe lanț găleata sună în sus și în jos
și cum susură apa... Și-a încetat frumos
s-a sfârșit expunerea. Afară soarele ardea
și glasul unei femei frumoase fără vârstă-mi grăia
încet rămas bun, buyele mi-au promis un sărut
Atunci încă înflorea teiul
și cerul era ca în copilăria mea
lângă Dunăre, apoi între munți
cerul sfânt și profan al lui Creangă,
Grigorescu, Enescu, Eminescu
atunci peste Ipoteștiul adânc al Moldovei
mi-au rămas amintiri, ca florile de tei.

Viorel BUCUR

- Germania -

Nesfârșita înserare

Sunt doar un detaliu
din nesfârșita înserare,
o mică umbră
proiectată pe sunetul clopotului
vestind de vecernie.
Îngenunchez
alături de lumina
topită-n apus
și știu
că nicicând
nu voi mai putea renaște
din aceeași sclipire de raze.

Imperturbabila

Când mă opresc
la mijlocul gândului,
tu
îmi furi jumătatea negândită
și o umpli cu vise.
Te strecoari, apoi, neștiut,
între două bătăi ale inimii,
tăindu-mi răsuflarea.
Și-ți admiri,
imperturbabilă,
opera.
Nimic neobișnuit, până aici,
ci, doar, irepetabil.

Cădere în gol

La început, cruci alungite
au cercetat îndelung
ochii palpători ai stelelor
în căutarea unor umbre ale trecerii;
apoi au înțepenit
în albia secată a pârâului,
iar pe locul vechiului cimitir
cai fără stăpân
și-au însângerat nările tremurânde
în căutarea unui zvon de neființă,
prăvălindu-se într-un târziu,

după un galop năpraznic,
în prăpastia dinspre apus.
Au rămas doar văduvele
să scurme în tranșeele noroite
după vreo urmă de picior
sau câteva degete încremenite
pe glia prăbușită
din care să modeleze
în lutul sfărâmicios,
un mic semn al rostului lor nemaiavut.

Iar undeva, în văzduh,
un dangăt ciudat de clopot
vestea intrarea în neființă
a mileniului nostru.

Golul din mine

Salcia galbenă
dezmiardând unduirile frunții;
briza umedă și sărată
ofilește frunzele ochilor;
glasuri mici se-nghesuie
sub plapuma ninsă,
frânturi de gânduri
întoarse din drum
încovoiate, șterse de memorie.
Să te chem acum
să-mi șoptești la ureche
vrăji argintii
ar fi ca și cum ți-aș arăta
partea nespusă
sau golul din mine
sau cum poți deveni fulgerul albastru
din sufletul furtunii,
fumul dintr-o mistuire anterioară
ridicat înspre slăvile
în care niciodată
să nu te mai pot
căuta.

Caută-mi aripi

Caută-mi aripi
în zborul înalt al păsării
cuibărită sub streășina ochilor
sau ,mai bine,
plutește-mă,
unduindu-mă ușor cu șoldurile
sau tremurul sânilor;
aripi de frunze
să-mi crești,
hrănindu-le cu seva trupului tău,
până când toamna
îmi va îngălbeni zborul
căzându-mă.

Dionisie DUMA

Pseudobacoviană

Ascultă-mă, Vulture, ascultă-mă Greiere,
Sângele toamnei a prins să cutreiere

Frunzele, tristele cad răvășite
Mă caut în beznă, pe căi infinite

Picură ploaia și mă pătrunde
Gândul se-ascunde în clipe rotunde

Și tu, din ceruri, furi rouă de stele
Și umpli paharul viselor mele

Toamna, pe dealuri, și-ascute cuțitele
Și păsări de iarnă plutesc, obositele.

Psalm

Aud prin vid cum oasele-mi trosnesc
A vreme rea și a singurătate
Se face frig; bat clopote-n Cetate
Și-n jur miroase-a mir dumnezeiesc.

Mă simt șocat când aripile-mi cresc
În scenele de zbor multiplicare
Dar nu-s Icar cu visele sfârșimate
La piscuri prea înalte, nu râvnesc!

Ar însemna o vajnică tortură
Un episod rămas neîncheiat
Jucând un rol în altfel de postură.

Sunt mulțumit cu cât îmi este dat
Chiar dac-o notă de pe partitură
Așteaptă Psalmul încă necântat...

Invocație

Lasă-mă
să simt
odihna pe
vertebrele
tale ca pe
traversele de
cale ferată
și uită-te-n zare
dacă vine zăpada și
crivățul bate
din spate.
Mângâie-mi fruntea
cu sarea
grunzoasă
de pe rochia ta
de mireasă
și strigă la prieteni
să revină-n
Cetate, să
revină
acasă!

În tren spre Comănești

Și dacă e vară
și dacă e toamnă
și dacă...
Trenul merge pe
aceleași șine
spre o gară
inventată de noi.
Zâmbetul tău
spulberă orice
tentativă
de întoarcere
înapoi...

***

Nimic
pe lume
mai trist
ca zăpada
strivită
de
urmele tale!

Tania NICOLESCU

LECȚIE DE IUBIRE

- Interviu cu scriitorul Carol Feldman -

Cu ceva vreme în urmă, traversând orașul, am zărit pe neașteptate pe frontispiciul unei clădiri ceva ce nu mai observasem până atunci. Cu litere mari, scria: "Tulcea, te iubesc!". Și-n vreme ce neașteptata declarație continua să-și unduiască în lumina amiezii albele litere, am simțit cu surprindere cum sunt cuprinsă de un cald sentiment de bucurie interioară, ca acela pe care-l ai atunci când după îndelungate peregrinări te întorci în locul pe care-l poți numi, fără nici o rețineră, acasă. Am înțeles că sunt în asentimentul acelei declarații, albe ca un zbor de pescăruș purtând acest adevărat fir al Ariadnei pe deasupra tuturor umbrelor ce ne traversează adeseori existența, umbrind-o, precum norii umbresc în trecere seninul cerului și strălucirea eternului soare. Și această bruscă înțelegere a făcut ca, dintr-o dată, curgerea timpului să-mi pară a fi mai lină, mai blândă. Nu peste multă vreme mi-a fost dat să reîntâlnesc și să recunosc acest mesaj: «Are chichineața aia de oraș, un farmec pe care nu-l găsești oriunde»... Citeam una din cărțile lui Carol Feldman – Domnișoara. Și cu emoție am citit alta, și apoi încă una, descoperind pe portativul rândurilor, în susurul nelipsitului și neuitatului refren al apelor care îmi este și mie atât de cunoscut și care-i însoțește aproape toate scrierile - cântecul iubirii pentru oamenii și locurile care au fost leagănul în care s-a plămădit sufletul omului numit Carol Feldman.

Tania Nicolescu: **Pentru cititorii revistei Boema, cine este Carol Feldman?**

Carol Feldman: Sunt născut la Tulcea, în 1937 și am urmat liceul, care pe atunci se numea școala medie de 11 ani - actualul Colegiu Spiru Haret. Între 1954-1955 am dat admiterea la Institutul de Teatru, unde nu am reușit, așa că revenind în oraș, am început să lucrez în cercul dramatic al Casei de Cultură unde, după o jumătate de an, am primit funcția de instructor artistic și, printr-un complex de împrejurări, plecând la București cu unul din spectacolele noastre care a fost premiat la concursul regional – este vorba de piesa de teatru "Omul care a văzut moartea" de Victor Eftimiu, unde eu, având rolul vagabondului, am fost evidențiat, văzut de cineva care, întrebându-mă care-mi sunt intențiile de viitor, mi-a propus să fiu cooptat la primul și ultimul studio al Teatrului Evreiesc de Stat. Am dat admiterea la Institutul de Teatru, la secția care pregătea actori pentru teatrul idiș și după absolvirea institutului, în 1961, am intrat la Teatrul Evreiesc de Stat, unde se crease o situație neobișnuită: mulți actori părăsiseră teatrul plecând din țară, iar noi, studenții, am intrat ad-hoc să jucăm în locul lor, în paralel cu învățătura. A fost una din perioadele cele mai interesante din viața

noastră. Acolo mi-am cunoscut și soția, pe când eram studenți în anul II; am învățat și am jucat împreună, și acum, după 51 de ani, ne-am sărbătorit nunta de aur, împreună cu cei doi copii și patru nepoți.

Am jucat teatru timp de patruzeci de ani, cu intermitențe, determinat de situații care m-au obligat la aceasta, pentru că, plecând din România în 1965 și ajungând în Israel, am cunoscut direct problemele de acolo, începând cu procesul de acomodare - din toate punctele de vedere - care nu este deloc ușor, am participat la trei războaie, însă fiindcă și soția mea era artistă și actorii, după cum se știe, nu au o existență prea certă, am fost nevoit să caut o bază mai sigură de existență și am lucrat și-n alte domenii. Totuși, cu timpul m-am afirmat - scuzați-mă că sună a lipsă de modestie - deși sunt un om modest. Dintotdeauna mi-a plăcut literatura, am citit, am scris, am fost din liceu membru al mitologicului cenaclu literar Panait Cerna. Eram cel mai tânăr din acel cenaclu și am avut o profesoară de limba română, excepțională, care m-a apreciat și pe care am iubit-o, am idealizat-o și mi-a rămas în amintire; când vorbesc despre ea simt nevoia să mă ridic în picioare. Am și scris despre ea o povestire intitulată "Profesoara de română".

T.N.: **Cum ați debutat în literatură și care a fost prima dumneavoastră carte?**

C.F.: Scrisul la mine a fost un lucru pe care l-am făcut la modul leneș, din când în când. Am publicat în presă, în publicații literare, totuși era o ocupație care pentru mine ca actor profesionist nu era doar la nivel de hobby. Spre sfârșitul anilor 1970- 1980 s-a accentuat prezența mea în presa de limba română, presă care cu timpul s-a redus, de altfel ca și cititorii și scriitorii de limba română veniți în Israel din diaspora, care au devenit tot mai puțini. Această afecțiune pentru scris s-a deschis la mine în anii bătrâneții. Cam în urmă cu zece ani am simțit în mine că ceva mă îndeamnă să scriu. Am niște eseuri în care eroul, sub "machiaj", mă prezintă pe mine, dezvăluindu-mă. L-am numit "Copilul din mine, omul meu". El a existat și a trăit în mine în toți aniiăștia și a vrut să-i acord mai multă considerație... Mi-e greu câteodată să dau explicații lapidare la trăiri pe care încerc să le înțeleg eu însumi; nu reușesc cu ușurința, deși nu sunt un om complicat. Nu știu cum am ajuns să simt nevoia de a scrie. De ce acest *come back* la scris, la origini, la limba română? Explicația ar fi că mi-e mai ușor să revin la limba maternă. Eu am învățat să vorbesc românește de la părinții mei, am făcut școala, cultura mea, literatura mea a fost în limba română. Acest *come back* a fost pe aceste două fațete; omul s-a întors la dorința de a fi scriitor, de a scrie și s-a întors la vremurile când visa acest lucru, iar visul era în românește. Și dacă la început scrisul meu era leneș, când mi-am dat un ultimatum: «acum ori niciodată», din leneș, scrisul meu a devenit fluid. Scriu cu o foame de a

(continuare în pag. 13)

scrie, scriu cu o poftă de a scrie și trebuie să spun - pentru că sunt un om credincios, nu religios - cred în Dumnezeu nostru al tuturor și-i mulțumesc, pentru că acest lucru a venit la mine așa cum trebuie să vină la orice artist, în orice domeniu; ori ești artist cu dăruire totală ori... te ocupi și de asta.

Prima mea carte am tipărit-o în 2002 și în cei opt ani care au urmat, fiindcă am vrut așa, am devenit scriitor cu atestate și premii. Pornirea mea a fost de a-mi plăti mie o datorie, pentru satisfacția mea, să concretizez ceea ce am acumulat în mine. Nu erau acumulări sterpe, colecții pe care să le pui în dulap. Simțeam copilul din mine zbatându-se din când în când - vorbesc metaforic - și când m-a ajutat Dumnezeu și când am început să fac acest lucru, mi-am dat seama că atunci când o faci îți plătești o datorie, îți faci pe plac și faci pe plac și altora. Eu n-am ieșit la pensie ca să devin scriitor, să-mi scriu memoriile, dar am hotărât că tot timpul trebuie să-l dedic scrisului.

În anul 2007, *Domnișoara*, în 2008, *Trifoi cu patru foi*, în 2009, *Maria...* Acest *come back* m-a adus suflătește și câteodată și fizic în orașul meu, încât am devenit scriitorul tulcean Carol Feldman. Am primit această calitate, mi s-a decernat titlul de *Cetățean de onoare al orașului*, deși, așa cum am spus în mesajul adresat primarului, am scris despre ceea ce am simțit nevoia să scriu, am scris despre oraș și oamenii săi, negândindu-mă nici o clipă măcar la o răsplătă. Am fost fericit; am reușit să fac oamenii din orașul meu să găsească lucruri pe care și eu le-am găsit.

T.N.: V-ati gândit să transmiteți prin scris un mesaj oamenilor?

C.F.: Mesajul este implicit în scris, din ceea ce simți și gândești. Nu am pus niciodată mesajul înaintea temei; m-am gândit la subiect și mesajul a ieșit de la sine.

T.N.: Ce calități considerați că îi sunt necesare unui scriitor?

C.F.: După părerea mea, deși nu sunt un teoretician și părerea mea este rezultatul acțiunii mele, pentru că așa fac eu și așa intenționez în continuare să fac, trebuie să existe integritate, credință, adevăr și dacă este și talent, nu strică. Elementul principal, chiar dacă vorbim de fantezie, cred că este autenticitatea. Ea, veridicitatea, este primordială dacă dorim ca lucrurile să fie credibile, să fie expresia propriilor emoții, care să fie împărtășite și de cititor. Cât privește talentul, ori îl ai ori nu-l ai.

T.N.: Definiția talentului, ar fi totuși că el este 90% transpirație și doar 10% inspirație, așadar...?

C.F.: Asta vom discuta cu altă ocazie, pentru că nu sunt total de acord cu ea.

T.N.: Care credeți că ar fi rolul scriitorului în societatea actuală?

C.F.: Același care a fost în toate societățile. Scriitorul este în primul rând un mesager al gândurilor sale dacă este cinstit - dacă facem abstracție de perioada realismului socialist - un mesager al gândurilor dacă sunt interesante și dacă au contingență cu ale altora sau dacă ele exprimă aspirații, dorințe, speranțe ca și ale altora, el devenind un tribun care

îndeplinește o misiune și depinde de la om la om cum reușește să transmită și altora gândurile și emoția sa, pentru că a exclude din creație emoția este o greșeală, pentru că înseamnă a văduvi literatura de elementul său special. Eu când scriu un lucru emoționant și-mi vine să plâng - și nu mi-e rușine să recunosc aceasta - știu că exprim ceva ce aduce și cititorul în aceeași situație, știu că adâncesc trăirea; trăiesc și eu personajul, care este plămădit cu sufletul.

T.N.: Am putea compara efectul literaturii asupra sufletului uman cu acțiunea arcușului peste o vioară?

C.F.: Într-un fel, da. Doar că muzica pătrunde mai ușor în sensibilitatea oamenilor, putând fi percepută și de omul simplu, pe când literatura are un panopticum de altă natură, puțin mai elitist.

T.N.: Cum vedeți, privind din afară, societatea românească la ora actuală?

C.F.: Este o întrebare puțin dificilă.

T.N.: Ați relatat în romanele dvs. destule situații dificile prin care au trecut personajele, însă cu toate acestea reacțiile lor, atmosfera, nu erau încărcate de atâta agresivitate, de atâta ură...

C.F.: Să vă spun care este credoul meu: iubirea și respectul reciproc dintre oameni, indiferent unde trăiesc, indiferent în ce religie trăiesc, pentru că eu așa simt că trebuie să fie și mă străduiesc să exprim acest lucru, în special în cele două romane ale mele, *Domnișoara* și în special *Maria*, în care elementul de credință este mai pregnant. Eu, ca și alte milioane de oameni, cred că avem același Dumnezeu și dacă această credință ar fi la baza unei singure religii a lumii - nu știu cum, este o fantezie, o utopie, dar cred în ea - multe dintre relele lumii ar fi limitate.

Trăim alte timpuri... Chiar și în regimul marxist-leninist care a existat la noi, unde era dictată ideologia marxist-leninistă, exista la fiecare dintre noi un ideal... omul în adâncul sufletului său a crezut într-un ideal. După părerea mea și după comportarea aproape generală a oamenilor din lume, la ora actuală, datorită celei globalizări, pe care eu nu o prea ageez, singurul ideal - care s-a transformat din păcate în numitor comun și dorință nestăpânită a omului - a devenit banul. Această dorință a existat dintotdeauna, dar nu la aceste proporții nemaîntâlnite. Globalizarea a dat o puternică legitimitate acestui ideal; elevii din școlile elementare învață cum să câștige bani... este ceva care fără doar și poate deformează din fructul om, care a avut până acum în el, mereu acest sâmbure al idealului, care să fie detașat de curentele politice, idealul purității în care să se regăsească omul cu ceea ce este mai bun în el, pentru că Dumnezeu l-a făcut pe om să fie bun. Și - spune Carol Feldman într-una din cărțile sale citând un străvechi proverb românesc - «cine leapădă floarea, nu simte mirosul ei». În zilele acestea negre ale omenirii trebuie să căutam binele, să-l întâlnim, ca întunericul să nu stăpânească lumina.

(continuare în pag. 14)

Speranța MIRON

Misterul și vraja pe care ți le dă candoarea

În zilele acestea în care răul și cei care-l slujesc fac ca lupul să fie considerat un animal pașnic în comparație cu omul-fiară, iar dictonul «omul față de om este lup» ar trebui schimbat cu «omul față de om e Satan», tocmai în aceste zile trebuie căutat binele. Binele la om și oamenii buni. Oamenii buni care sunt mulți, dar care – din păcate - nu ei sunt cei ce stăpânesc lumea; ei însă sunt cei care fac să fie simțite bucuria vietii, seninul cerului, parfumul florilor, râsul copiilor, iubirea...»

Și răsfoind cu Carol Feldman printre filele amintirilor sale, nici nu am observat cât de repede a trecut timpul, «acest iscusit învățător al tuturor, atât de lung când este gol de fapte și atât de scurt când îți amintești de dânsul» (N.Iorga). Un timp, pe care Carol Feldman a învățat să-l trăiască nu doar pentru sine ci și pentru alții, pentru bucuria de a simți rodindu-i în suflet, iubirea pe care a sădit-o și în sufletele altora.

T.N.: Care sunt proiectele dvs. pentru viitor?

C.F.: Urmează să apară un volum de povestiri intitulat «Pe malul Dunării», având ca subtitlu «Povestiri despre oameni și fapte de altădată», cuprinzând în mare majoritate selecții din volumele anterioare cu caracter de povestiri tulgene dar și o povestire nouă.

Cu convingerea că și în această nouă povestire despre călătoria sa prin timp și spațiu, Carol Feldman se va apleca cu dăruire asupra acelor «mulți oameni buni din mijlocul drumului» pentru că «trebuie să-i căutam, să-i găsim și să ne legăm cu legătura omeniei; această legătură care poate face ca drumurile să fie deschise fără teamă», îi mulțumesc omului Carol Feldman pentru timpul acordat și totodată pentru lecția de iubire, oferită, cu răbdarea unui Dedal, semenilor săi.

Carol Feldman

În ultima zi de școală a acestui an am fost invitată la Școala nr. 12 de către d-na profesoară Croitoru Andriana. Invitația mi-a fost făcută de d-na Șerban Florica de la secția de copii a Bibliotecii V.A. Urechia din Galați. De cum am pășit în Biblioteca școlii alături de d-na Șerban, unde ne așteptau elevii clasei a V-a, împreună cu d-na prof. Croitoru Andriana și d-na bibliotecară a școlii, m-am simțit într-o lume pe care o cunoșteam bine - lumea cărții.

Am participat la un proiect bine elaborat, unde am redescoperit misterul și vraja pe care ți le dă candoarea, fiindcă elevii s-au «jucat», ca niște mici artiști, cu formele, cu liniile și desenele, ilustrându-mi cărțile pe niște postere, dar și cu ritmurile și melodiile recitându-mi din poezii, intuind valențe nebănuite.

A fost o adevărată abordare de atelier literar incorporând și finalități didactice, micii critici surprinzându-mă prin sinonimie, acrostih și evidențierea unor sensuri mai adânci ale comunicării lirice. Mi-au pus întrebări. La început timid, apoi, pe măsură ce le răspundeam deveneau tot mai curioși dar și încântați.

Au aflat, deși poate, știau că există multă poezie nescrisă și că poetul este cel care poartă creionul, pixul, stiloul în vârful peniței, Cuvântul venind de *undeva*, de aceea originalitatea și paternitatea literară sunt iluzorii. Păreau mirați când le-am spus că a scrie poezie este ca și cum ai păși într-o Biserică. Au înțeles - deși sunt convinsă că profesorii lor i-a învățat - că poezia este o taină. Iar eu le-am mai spus că poezia este un Tot, poezia este un miracol, este esența Luminii, poezia este un Strop de Veșnicie, iar cel care o scrie este atins de Degetul Luminii.

Am fost întrebată ce poet îmi place cel mai mult, și le-am vorbit despre Mihai Eminescu, spunându-le că este patrimoniul nostru național. Dacă Părintele Petru Rezuș surprindea prin asemănarea lui Mihai Eminescu «cu «Sfânta Sfintelor», eu le-am spus că îl asemăn cu o vioară fiindcă muzicalitatea și profunzimea filozofică a versurilor sale rezidă în unicitate absolută. O vioară al cărui arcuș a fost mânăuit de Mâna Luminii. Am mai adăugat că sunt doar câteva «viori» de acest fel în toată lumea. Mă refeream, desigur, și la Stradivarius.

M-a impresionat totul. Accentul și ritmul cuvintelor, modulațiile vocilor în formare, seninătatea de pe fețele lor și foamea care se simțea, foamea de a ști de a înțelege, de a cunoaște.

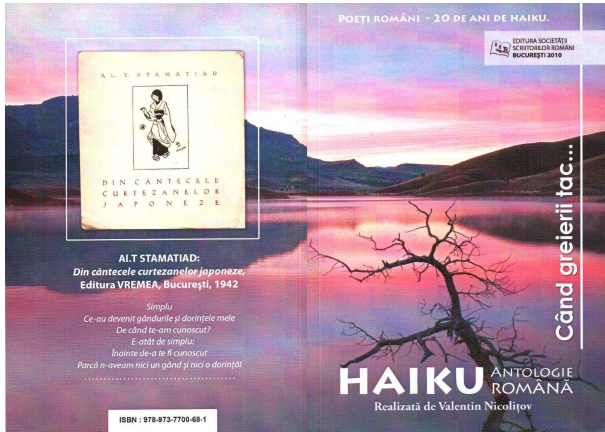
Ora aceea a fost o adevărată încântare. Asta și datorită d-nei profesoare Croitoru Andriana, care a semănat în elevi gustul artistic. Copiii au în ei (fără să conștientizeze!) «un fagure de miere», o hrană dătătoare de inspirație dar și de știință, un har tainic prin care sufletele le vor trece de la risipire la concentrație mistică, purtând în ei un Strop de Nemurire. Felicitări d-nei profesoare Croitoru și d-nei bibliotecară, care au organizat acest eveniment și, nu în ultimul rând, Școlii nr. 12 din Galați.

Maria TIRENESCU

„Când greierii tac...” – antologie de haiku

La Editura Societății Scriitorilor Români a apărut antologia română de haiku intitulată „Când greierii tac...”. E este realizată de poetul Valentin Nicolîțov, în prezent președintele Societății Române de Haiku, cu prilejul împlinirii a 20 de ani de haiku în țara noastră.

Motto-ul cărții: „Tot ce este obișnuit e simplu, dar tot ce e simplu nu e obișnuit. Simplitatea este una din principalele însușiri ale frumuseții: ea este esențială sublimului” (Denis Diderot).

În prefața cărții, intitulată „După 20 de ani”, autorul se referă la modul în care au pătruns speciile literare japoneze în literatura română, precizează care sunt poeții care au scris haiku în decursul timpului și insistă pe lămurirea noțiunii de haiku și modul în care a fost înțeles acest poem în activitatea poezilor români.

Sunt prezentate pe scurt activitatea Societății Române de Haiku, aflată la 20 de ani de la înființarea datorată lui Florin Vasiliu, revista de interferențe culturale româno-japoneze HAIKU și sunt amintite antologiile de haiku apărute în decursul celor 20 de ani de când ființează societatea.

Cea mai mare parte este rezervată poemelor haiku scrise de poeți români, începând de la mijlocul secolului al XIX-lea și până în prezent. Acest lucru vrea să arate cum a evoluat modul de a percepe și scrie haiku în limba română. Sunt antologați 147 de poeți, cu un poem, două, trei... până la 25 de poeme.

Cu 10 sau mai mult de 10 haiku-uri, sunt publicați poeții: Titus Andronic, Constantin Abăluță, Cornelia Atanasiu, Valentin Busuioc (20), Jules Cohn Botea (15), George Bădărău (15), Șerban Codrin (25), Alexandru Ciriac (15), Magdalena Dale, Dan Doman (25), Iulian Dămăcuș (15), Adina Enăchescu (15), Mioara Gheorghe (15), Florin Grigoriu (14), Vali Iancu (19), Letiția Iubu, Utta Siegrid König, Ioan Marinescu (15), Teodora Moțet, Manuela Miga (20), Vasile Moldovan (20), Alexandra Flora Munteanu, Valentin Nicolîțov (20), Dan Norea, Radu Patrichi (20), Bogdan I. Pascu, Mihai Prepelîță, Dumitru Radu (15), Dumitru Roșu, Paula Romanescu (15), Vasile Smărăndescu, Constantin Stroe, Nicolae Ștefănescu, Vasile Spinei, Ștefan G. Theodoru, Maria Tirenescu, Eduard Țară (15), Ana Udrea, Ion Untaru, Florin Vasiliu (14) și Laura Văceanu.

Beznă adâncă –
țârâitul greierilor
acoperă luna
Constantin Abăluță

A căzut o stea.
Licuricii strălucesc
parcă mai tare
Nicolae Alexandru-Vest

Zâmbetul orbului –
în cutia cu monede
câteva frunze
Valentin E. Busuioc

Trei nopți de crivăț –
același scârțâitul
felinarului
Șerban Codrin

Casă de vânzare –
zarzărul înflorește
ca niciodată
Ion Codrescu

Două tăceri
una lângă alta –
nunta de argint
Vasile Moldovan

Foaie luată de vânt.
Oare toamnei nu-i plac
haiku-urile?
Valentin Nicolîțov

În noaptea albă
îmi dau singur palme –
un țânțar flămând
Radu Patrichi

Sacoșa veche –
printre cartofi și morcovi
câțiva toporași
Dumitru Radu

O vijelie –
păpădia a rămas
doar amintire
Vasile Smărăndescu

Eu sunt fereastra
unui zid care nu a fost
încă ridicat
Nichita Stănescu

Despre iubire –
măinile mamei
fără cuvinte
Laura Văceanu

Violeta CRAIU

Borcanul cu HB3 (partea a doua)

- Ori ai cotrobăit pe aici?
- Nu! Dar sunt curios! Și nu numai eu...
- Lasă, nu mai fi! Mori repede dacă vrei să știi tot. Eu am răbdat și am schimbat 17 directori. Nu mi-a fost ușor, am trăit o experiență plăcută. Fiecare mi-a lăsat câte o amintire... Oameni de oameni, nu caăștia!

Se aplecă în lateral și ridică ibricul cu ceai. Turnă lichidul fierbinte într-o ceașcă pe care o acoperi cu o farfurie mică, ciobită pe alocuri. Se deplasă cu rapiditate la frigider luă mai multe pachetele pe care le întinse pe o coală de hârtie. De când se știa servea toate mesele zilei la serviciu. Dimineața o începea cu un mic dejun bogat, la zece un fruct și o cafea, la prânz ciorbă și orice la felul doi, iar la ora 15 deja manca pentru cină ce mai rămânea de la celelalte mese. Nu se scuza și nici nu se deranja dacă un străin intra și i se adresa. Continua să mănânce cu mâncarea pe birou chiar sub nasul șefilor. Unele colege îi știau tabieturile, îi aduceau de acasă ce nu mai mâncau copiii lor sau ceea ce rămânea pe fundul oalelor. Nehotărâtă, dăruia altora care plângeau după o bucată mică de pâine. Ce nu plăcea colegilor cu care lucra era mirosul strident de mâncare de spital, de care femeie chiar nu dorea să scape. Savura zilnic meniul de la cantina spitalului alăturat, pe care îl primea necondiționat, iar poftetele ei mărunte nu scăpau nesatisfăcute.

Rimerida, în general, nu ducea lipsă de nimic. Economisea bani pentru că nu cumpăra fleacuri. Nu-și permitea o viață de lux, dar trăia normal într-o perioadă de criză. Era divorțată și împărțea apartamentul cu fostul soț. Bucătăria și baia comună reprezentau săli pe care rar le vizita. Se putea spune că locul de muncă reprezenta pentru ea locuința pe timpul zilei. Acasă se ducea doar să doarmă noaptea. Dimineața pleca devreme, venea pe bulevardul Al. I. Cuza și șterpelea la repezeală câte un mănunchi de trandafiri sau lalele, ce se nimerea. Îi plăceau florile și dacă se întâmpla să nu aibă pe birou o vază cu câteva fire cerea de la vecini.

- Ah! Cana dracului... M-am fript, Ioaneeee!
- Da!
- Stai aici! Mă duc să aprind o lumânare la Doamne, Doamne. Vin repede!
- Și dacă sună telefonul?

- Să vină careva de la celelalte birouri să mai stea și ei la secretariat, că doar nu le-o pica fața! zise dispărând pe ușă.

În urma ei rămase mireasma parfumului ieftin cumpărat de la magazinele de second hand. Pustiul din inima ei, singurătatea, uneori tristețea erau spulberate de rugăciunile spuse la icoana Sfintei Maria pe care o venera. Rimerida își împreuna mâinile în fața lui Dumnezeu murmurând: am trăit cu demnitate cu mintea limpede și cu frica ta, doamne, iartă-mă!... un fior îi străbătu inima. Timpul mi-a fost aliat și cu el am trecut peste toți acești ani. Dacă Tu nu ai fi fost...

Nu era nimeni în biserică doar preotul care își făcea rugăciunea. Simți o mână nevăzută așezându-i-se pe creștet, iar un firicel de lumină i se prelinse peste genele întredeschise. Pășii stingheră către altar... Bătu la ușă, așteptă câteva secunde. Se retrase ușor un pas înapoi când vocea preotului îi răsună în urechi.

- Sărut mâna părinte! Astăzi - glasul îi înțepeni, am venit să iau binecuvântare de la dumneavoastră.

- Să vă ajute Dumnezeu! spuse preotul făcând în aer semnul crucii.

Rimerida se închină, sărută câteva icoane, strecură câteva monezi în cutia milei și se retrase încet. În câteva minute se afla în incinta clădirii vechi de peste o sută de ani, locul care i-a fost mai mult decât o casă. Se îngrozi când văzu mai mulți angajați aplecați peste biroul ei, peste centrala telefonică și peste fax.

- Ia, toată lumea afară! Ce este aici? Circ?

Fiecare încerca să-și justifice prezența în secretariat, dar țipetele ei erau prea mari, așa că închise ușa cu mult zgomot.

- Eiiii! Ia, uite, ce obrăznicie! Nici nu am plecat bine că au și tăbărit pe biroul meu. Lasă că vine noua colegă și or să vadă ei...

Deodată ușa se deschise făcându-și apariția o femeie înaltă, puțin corpulentă, cu părul vopsit în culoarea piersicii. Zâmbi misterios, salută respectos și întrebă, instalându-se în scaunul mare, negru din piele ecologică, dacă mapa conținând corespondența era gata. În timp ce secretara se agita să pună de cafea și în același timp să ducă dosarul vișiniu pe biroul directoarei, aceasta scoase din poșeta mare, lungă de aproape o jumătate de metru, o cutiuță legată cu fundă roșie.

- Mă scuzați! Am fost puțin plecată... până la postă..., încercă să se justifice.

- Avem ceva?

Secretara făcu semn cu mâna lăsând să se înțeleagă că nu era corespondență pentru unitate, lăsă ceașca albastră, din sticlă, cu cafea fierbinte lângă pachetul misterios. Îi atrase atenția funda legată elegant. Ridică privirea șoptind:

- Asta e tot.

- Trage-ți un scaun și ia loc.

O să scap în curând de acest stres, își spuse femeia. Buzele îi tremurau de emoție intuind ce ar fi

(continuare în pag. 17)

putut să-i spună omul din fața ei. Își frecă degetele de la mâini între ele, oftă ridicând din sprâncene.

- Uite, spuse conducătorul instituției împingând cutiuța, am un cadou de rămas bun... Ți-au spus fetele că vor să te sărbătorească?!

Rimerida rămase fără replică. Nu se așteptase. Luă cu ambele mâini cadoul și îi desfăcu funda. Deschise încet cutia satinată pe dinăuntru de parcă ar fi vrut să nu iasă misterul sub formă de abur și să se risipească brusc. Privi înăuntru și închise ochii plină de mulțumire. Fără să spună niciun cuvânt se ridică de pe scaun, intră în secretariat de unde se întoarse rapid cu un borcan.

Genunchii îi tremurau, mâinile nu și le mai simțea.

- Nimeni nu-mi cunoaște acest secret. Mă surprindeți, doamna!

- Hm! Am și eu spionii mei.

Femeia deschise capacul și răsturnă pe birou conținutul borcanului.

Continuă plină de satisfacție.

- Mulți credeau că țin aici, arată cu degetul arătător spre borcanul roșu, numai medicamente sau măștișoare. Doamne, câți s-au înșelat! Îl am amintire de la primul meu director, Dumnezeu să-l odihnească. Om foarte respectos, bun profesionist. Oftă. Privi melancolică scaunele din cabinet. Umbrele celor cărora le-a fost subalternă se așezau timid în apropierea ei. Le simțea răsuflarea și parfumul... Unii plecaseră către lumea umbrelor, ceilalți rămași nu-și mai aduceau aminte de ea.

- Apoi, de fiecare dată când am schimbat câte un conducător de unitate s-a aflat de colecția mea, așa am ajuns aici... Puteți să le atingeți dacă vreți. Sunt aduse de prin toată lumea.

În câteva secunde se schimbă la față brusc. Tristețea amestecată cu o bucurie ascunsă, relaxarea dar și neliniștea o transformau vădit într-o femeie grijulie cu alte probleme decât cele pe care le-a avut până atunci. Își îndreptă trupul, fixă bine tălpile picioarelor pe parchetul lucitor spunând mai mult șoptit:

- Îmi voi aminti de ceea ce nu am putut să spun când mi-am exercitat funcția de secretară, de veselie pe care nu am așezat-o când am avut ocazia, de nervii care mi-i făceau unii colegi când îmi furau pixurile și nu aveam cu ce să scriu. Am încercat să fiu inofensivă și atunci când unii credeau că sunt un pericol și am crezut în minciunile care mi-au fost spuse. Ce reprezintă un creion? Poate un moft, o amintire, o vorbă de alint sau bucuria de a-i revedea cu ochii minții pe aceia care mi-au fost șefi, cărora le-am făcut o cafea sau le-am format un număr de telefon în toți anii mei de activitate profesională.

Pierdută într-o amețală justificată ridică privirea. Două lacrimi se prelingeau pe obraji purpurii scurgându-se pe bărbie, pe gâtul subțire. Scutură din cap, trase aer adânc în piept, adună mica colecție de

pe birou și ieși fără să mai spună nimic. Femeia încă mai credea că nimeni nu încercase în toți acești ani să-i intre pe sub piele din cauza firii ei egoiste.

Originară din zona Bacăului, catolică convinsă, se considera unică, de neinlocuit. Trecutul era doar un vis pasager de care se agăța doar atunci când amintirile au tulburau.

Existase un bărbat mai tânăr în viața ei de care nu dorea să vorbească. Grațian i-a tulburat inima când au avut loc inundațiile. Se cunoscuseră datorită conjuncturii serviciului. Era șofer pe salvare și căruse cu mașina arhiva instituției de la depozitul din Port. Apoi a ajutat să transporte probele de apă de pe tot parcursul Dunării, zona județului, la București, la Institutul de igiena și sănătate publică. Îi propusese să-și unească destinele dar ea vedea viața ca pe o linie albastră asemenea unui curs de apă care, dacă seca sau se întreprușea, intervenea tăcerea.

- Femeie! spunea bărbatul înalt și musculos. Trăim puțin, ne ducem... dacă nu suntem împreună acum, când să o facem? De când te cunosc creierul meu este în batistă... Mă omori în fiecare zi cu indiferența...

Rimerida îi amintea că este lipsită de afecțiune, că este prea bătrână să mai aibă sentimente pentru un bărbat mai tânăr ca ea. Firul ei de apă secase...

- Noi doi putem fi doar prieteni, atât! îi spunea senină. Nebunia ta este și nebunia mea, dar eu știu care îmi este rostul pe pământ. Chiar dacă visez la un bărbat puternic, nu mă amestec.

- De ce?

- De la incidentul fostului, știi, de când m-a părăsit pentru o prostituată de doi lei, nu mai am încredere în nimeni. În viață mai trebuie să anihilăm unele porniri. Restul sunt lucruri simple, obișnuite, banale... Iar noi doi facem parte din ultima categorie.

O durea capul, simțea un vârtej care se cuibărise în dosul cefei, se lăsa în stomac ca o ghiulea. Tresări. Centrala telefonică sună pe toate liniile, faxul pornise fără să aibă hârtie scârțâind supărător într-un moment când tăcerea se risipea ca un fum de țigară.

Borcanul cu HB3 stătea martor clipelor care se strecurau timid pe sub ușa secretariatului, amintind de trecerea Rimeridei prin acel loc.

Cristina ȘTEFAN

Luminița Zaharia: Paradoxul lirizat

Colega mea în Cenaclul "Cartea Tinerilor Scriitori", poeta **Luminița Zaharia**, mi-a atras atenția prin stilul său de comunicare aparte, deschis, prietenos. Lipsită de orgolii, ne-a câștigat inima și încrederea în acest areal al muncii în echipă pentru calitate literară.

Întrucât activitatea cenaclului are ca segment deja delimitat, lecturarea și comentarea autorilor consacrați, am avut prilejul să-i cunosc poezia și nimic nu bucură mai mult liricul altui scriitor decât a citi versuri contemporane lui și a le înțelege cântul. Comparația liricului, a formelor de expresie, duce fără tăgadă la șlefuirea propriei creații.

Luminița Zaharia este o poetă cu state vechi în spațiul literar românesc. Are opt volume de versuri publicate, recenzate cu note critice favorabile. A debutat în anul 1991 la ziarul "Teleormanul Liber" iar volumele de versuri de până acum îi întregesc personalitatea poetică.

Volume publicate: **Albastru** (1991), **Lección de melancolie** (1997), **Singură prin Uchronia** (1999), **Fulgerul lovește o singură dată** (2003), **Contraste** (2005), **Totul cântă-n jurul meu!** (2007), **Are mama două fete** (2008), **Băiatul cu cărțile** (2009).

Am lecturat în ordine cronologică ultimele patru volume, pentru că îi cunosc expresia actuală și am studiat devenirea ei.

Luminiței Zaharia trebuie să-i citești integrala versificată, motivat de plaja întinsă a abordărilor lirice. Fiecare poem e un reper pe magistrala poeziei și cuprinde alt unghi sau vector din acest parcurs. Opera ei este viață! Și nu una banală ci viața ca trecător singur.

De ce cuvântul **paradox** mi-a dat sensul funcției grafice pe axele lirice ale poetei? Voi structura răspunsul argumentativ.

În primele volume lecturate, **Contraste**, ed. Eminescu - 2005 și **Are mama două fete**, ed. Eminescu - 2008, am citit o poveste de viață, într-un epic lirizat, uneori înrîmat melodios și cuprinzător trăirilor unui destin, în spațialitatea și temporalitatea sa.

Elementele componente sunt simbiotice eului liric de la orașul care "nu e niciodată același" până la căpșunile cu frișcă desenate pe pereții copilăriei, și până la perceperea știrilor și a muzicii. Însă adăpostul acestor trăiri e montat pe structura rezistentă a iubirii. Luminița Zaharia își demonstrează imensa capacitate și detaliul de analizare a sentimentelor într-un mod foarte realist. Acest analitic va fi și primul meu argument al paradoxului lirizat.

1. Deschiderea, sinceritatea proclamată cu sens invocat cititorului dar descoperirea, după lecturare, că totul este ermetic cu efect oximoronic.

Sinceritate versus ermetism.

Multe poeme de iubire sunt aforistice punând ca elemente bilanțiere iubirea și negarea iubirii.

„Femeie păcătoasă / îmi spuneam / pentru păcatul de a-i declara iubirea la telefon / și de a nu-ți fi atins cu adevărat / niciodată” (Telefonul).

Versuri constrânse, negând iubirea existentă într-un spațiu ludic al gândirii și soluției propuse.

„Zei sunt buni / ni se iartă toate minciunile / începând cu iubirea”.

Și din nou teoria minciunii, a neîncrederii, a șovăielilor, ca stigmat al unui suflet încercat de eșecuri.

„Am văzut în dreapta mea / perna goală pe care scria / singurătatea e prietena mea”.

Dar nu și resemnat:

„Te-am căutat dragoste la întâmplare / cu pași mici / cu poza idolului în poșetă / cu răbdare de elastic cu înarmări / de arici / și nu te-am aflat dragoste / nu te-am aflat...” (Te-am căutat, dragoste).

2. Al doilea reper al paradoxului lirizat e argumentat cu interpretări din volumul dedicație lui Pavel Stratan "Totul cântă-n jurul meu!"-ed. Eminescu, 2007 și constă în afirmația poetei în limbaj cotidian și realist ca monolog meditativ al unui eu vrut simplificat dar, vis-a-vis de acesta, relevarea absconselor meandre ideatice rezultă din autointerpretare.

Simplitate versus rafinament.

În **Cutii goale**, pornind de la banalul ambalaj, transpunerea ideii existențiale se face lin, nici nu-ți dai seama că e aforism existențial decât la finalul metaforei.

„Atât de dragi ne sunt cutiile goale / încât, desigur, cineva, cândva / o singură cutie goală își va lăsa / și tu, fără de amintiri, în ea...”.

În **„Tot ce așteptăm în viață”** de la copilărie la maturitate și apoi bătrânețe, itinerarul pornește de la versul lui **Pavel Stratan în Copacul vieții**: *„Dar timpul, el pur și simplu...”.*

Stilul ludic, acest balans între sintagme filozofice și umor hâtru, fac din poezie scenarii scurte, regii atente, cu finalul, în general anecdotic sau neașteptat concluziv.

Poezia **Intraductibil** în același limbaj simbolist vrut simplificat își deschide sensul la final:

„Numai în limba lui / poți citi un poet”.

Toate poeziile emană o stare de veghe. Trec visând de la o margine la alta în spațiul liric cu ritmuri schimbate sau vers alb melodios. Te obișnuiești să înțelegi la sfârșitul poemului o idee profundă în limbaj humoresc.

Luminița Zaharia nu se citește ușor! Nimic nu e facil sub aparență facilă și tocmai abordarea simplificării voite ajută la savurarea completă a sensurilor.

(continuare în pag. 19)

Lumiņa Zaharia nu se citește ușor! Nimic nu e facil sub aparență facilă și tocmai abordarea simplificării voite ajută la savurarea completă a sensurilor.

Vă salut, domnule Pavel Stratan! Ați inspirat un munte de metaforă, respirând muzică!

3. Al treilea argument ține de estetica versului Lumiņei Zaharia.

Paradoxul constă în demonstrația logică ireprezibilă a eului sentimental dar pune alături apostazia clară de-a nu și-o asuma.

Sentimentul și negarea lui.

Poate fi un sofism!

Dar poate fi o salvare din ruptura Yin și Yang, dintre propria istorie și voința amintirii. Ultimul volum **Băiatul cu cărțile** ed. Eminescu-2009, relevă maturitate în introspecția puterii de a iubi și-a fi iubită. Tema iubirii este detaliată, este sfârtecă și observată la microscop liric, cu o forță demnă de maturitatea gândirii îndelung exersată. Iubitul arhetipal, pogorât din sfere ancestrale, este când adulat, când chemat, când îndrăgostit. Toate ipostazele, toate alternativele și toate părăsirile poveștilor de iubire sunt strânse în buchet universal.

„Jocul răvășitor al iubirii. / luptă letală, / corp la corp, / dansul viu, / amețitoare, hora...” (Vino).

Jocul de Homo ludens îndrăgostit, capătă conotații existențiale într-un cadru mereu logic, mereu dureros dar colorat cu umor și ironie.

„(ființa i s-a spart în miliarde de te ador / te iubesc te doresc) / interzise îmi sunt toate cuvintele / altfel, vă dați seama, n-aș mai putea respira!” (Stretching).

Accentele feministe de neasumare fac parte din cel de-al doilea tas al paradoxului, cel în care revolta și antielementul fac o casă bună cu iubirea.

„Întreaga tagmă feminină / eu o răzbun / cu brio / și pun însemn de foc pe fruntea / bărbaților ” adio” (O iubită avară).

Poemul **Tipic feminin - poezie de genul feminin** - este exegetic în nuanțarea elementelor de negare a iubirii.

“Tipic feminin!” / mai găsea puterea să glumească / (uite pînă și gluma) / în ultima-lui-clipă-de-genul-feminin / cel mai frumos bărbat / cel mai târziu bărbat / cel mai adevărat / bărbat / de genul(extinct azi) / masculin...”.

Acest ultim volum se lecturează cu sentimentul asimilării discursului poetic, fără văicăreli, fără pedanterii, ca pe un drum cu repere reale, cu sentimente dedicate.

Cugetările transcend din dionisiac în apolinic dar imaginația și fantezia poetică fac itinerarul determinant, fără drept de negare, fără puțința schimbării.

Lumiņa Zaharia știe ce vrea! E un Poet!

Și metafora sa o demonstrează literaturii contemporane.

„Nu pierde poetul, el e ușor de pierdut, / lipește - l de sufletul tău, strânge-l bine - / o, cât de misterios de frumos îți mai șade, / femeie de iarbă de piatră de lut / cu poetul împrăștiat peste tine...”.

La final, ca sa-l parafrazez pe Octavian Paler care a scris despre paradoxul zilelor noastre, definesc paradoxul liric al poetei **Lumiņa Zaharia** așa: **Iubirea este divină dar eu sunt aici!**

Poeta Lumiņa Zaharia și ultimele sale patru cărți

Tania NICOLESCU

DIN ÎNSEMNĂRILE UNUI CALIGRAF DE ILUZII ȘTEFAN MIHALCEA

An de an, privim cum din cerul spuzit de stele, mai cade câte una. De doua ori pe an, în august și în noiembrie, plouă cu stele. Oarecum ieșind din tiparul cunoscut, peste ținutul nord-dobrogean, a mai trecut căzând din zbor, o stea. Zborul său fulgurant a lăsat în sufletul celor care l-au cunoscut dar și a celor care i-au citit creațiile un surâs nostalgic.

S-a numit Ștefan Mihalcea, și născut la 12-02-1942 la Gura Ialomiței și-a desfășurat activitatea în perioada 1965-1973 în județul și în orașul Tulcea. Ziarist, profesor de limba și literatura română, poet, personalitate controversată, s-a stins prematur la data de 31 decembrie 1983, la doar 41 de ani, opera sa rămânând aproape necunoscută cititorilor de astăzi. Doar grija inimosului profesor Marinache Mihai, a făcut posibilă publicarea postumă a unui volum cu versurile poetului.

“Revistele literare care apar în acest moment în spațiul nord-dobrogean, trebuie să-și facă o datorie de onoare, publicând noi texte Mihalcea și studii critice care, neîndoindu-se, vor anunța și argumenta recuperarea operei unui creator autentic” - Din însemnările unui caligraf de iluzii editura Harvia 2007 – Mihai Marinache.

vedere de la balcon

va trebui să șterg tot mai des
geamul aburit dinspre lume totul
să se vadă clar firul de păianjen
dinspre biblioteca publică
și tomberonul din spate

vrăbiile ciorile porumbeii
sălbatici
de sârmele de înaltă tensiune

versuri ambigui între zbor și cădere
copiii din parc jucând fotbal
cu inimile bunicilor veșnic îngăduitori

vecinii sobri pagini de gardă
ale cărților de poezii festive

miriapodul sacozelor devorând de trei ori piața pe zi
liniștea
din gradina merelor de aur
a fetei bătrâne de-acum
sub lumina de cianură
a lunii

*
*
ștefan mihalcea poet de provincie
condamnat la disprețul public general s-a înhăitat
cu vagabonzii drojdia lumii cei
ce n-au mai avut loc în orfelinatul cetății

doarme cu ei prin gări și prin parcuri
și-și spun minciuni frumoase și mai adevărate
decât viața lor
citesc în stele ghicesc în palmă
fumează țigara până
le arde buza

îmblânzesc șerpi hrănesc porumbei
cânta și beau și se roagă-n genunchi
mon dieu domini doamne
pacătoși suntem păcătoși
vom rămâne
dar îndură-te doamne

și nu ne da jos de pe glob

în metru clasic

mamă elegie de noapte
am uitat să plâng nu mi-e teamă de moarte
cum să-ți trimit ploile vinerile joile
cum să auzi clopotele duminica sâmbetele
crește fir de iarbă sfânt din pieptul
la care-am supt
și se face însořit pământul acesta murit
cum arată mamă bună cerul tău
de sub țărână
și pe acolo-or trece oare paseri albe
călătoare cu aripi muiate-n soare
cum o fi ziua la tine
sau cum noaptea doamne sfinte
viața mea curge-napoi moartea ta
curge-nainte singur eu
înspre lumină singură tu
cătrec noapte mamă bună firul ierbii
ne-mpreună ne desparte

precum un prinț

cum se zbate inima nevinovată
alt salaș căutând
alt trup o altă măsură
decât viața mea mamă

eu presimt cum mă rup
de la suflet la vechi
și de la vechi mă înfășor în soare
vârtej de lumină
între răsărit și apus

și-i un albastru crud de cer învins
prin care mă călătoresc precum un prinț
de abur și de vis
fără hotar fără stăpân

(continuare în pag. 21)

observații privind semnul întrebării și al mirării

ne mai vedem totuși   la sfârșitul
 unor versuri libere   tunele traversând paralel
 noaptea memoriei   la ieșirea
 din adânci goluri interioare eu
 semn de întrebare
 tu   semn de mirare
 dar cel mai adesea uitam
 unul   de altul
 fiecare fiind nevoit   să facă pe cont propriu
 echilibristică   pe sârma ghimpată a existenței

cu tălpile sângerând   ne convingem că
 metafora durerii   nu e durere-ntreagă

bine e   că ne mai vedem totuși
 sau ne bănuim măcar
 la sfârșitul unor versuri   libere

bulevarde largi   agitație multțime
 întrebări lucide și răspunsuri clare   și
 printre toate acestea iată-ne pe noi
 eu pe un trotuar   tu
 pe trotuarul celălalt
 căutându-ne cu disperare cel mai potrivit context
 căruia să-i dăm înțeles   cât mai ambiguu
 și cât mai deplin

sancțiuni contravenționale

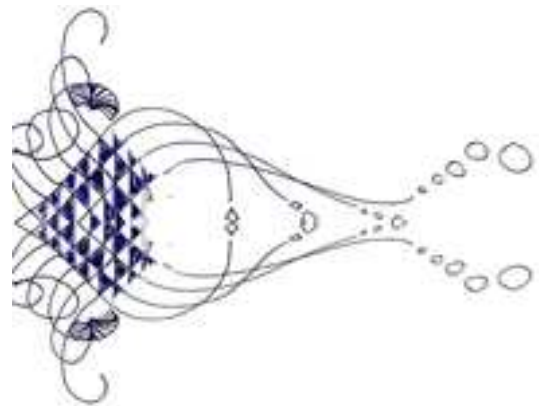
intru   cu pieptul descoperit
 în sulilele dimineții   hectarul meu de insomnie
 luat în acord global   atât de arid
 să fi fost oare   n-am produs
 nici lapte nici pâine   condamnați-mă
 sunt parazit cosmic   trăind
 numai pe spinarea dinspre singurate
 a planetei   spuneți pute
 pământul sub tine da e vulcanul
 care-mi chinuie somnul   și-ncerc să-l sting
 cu câte-o picătură de naivitate albastră
 din tocul rezervor   al inimii
 te amendăm
 încalci regulile de conviețuire socială
 tulburi odihna bunilor cetățeni
 cu tropăitul absurd   al cuvintelor tale
 am înțeles   le voi înfășura copitele
 cu fâșii moi de nori neplouați
 te vom închide-n
 casa   de   nebuni
 doamne
 ce mâna nevăzută va fi sprijinind
 noaptea
 mersul somnambulilor   pe streșinile lumii

Marian PARASCHIV**Abstract imaginar**

dintr-un abstract
 compus imaginar
 ne-am fost visat în mod bizar
 și din bizar și necuprins
 iar ne-am trezit cu încă-un pas
 prin colbul unui larg apus
 aristotelic pur și infernal dantesc
 de supoziții generale
 și antiteze hibernale;

și ne-am croit universal
 aristocratic chiar suprareal
 destinul unui gând ascuns
 nostalgic gând vibrând matur
 și picurând adânc și ireal
 cu timpul semănând în vânt
 neîmpliniri arzând pe chip
 când aripi cenușiu pândind
 ne-ncarcă tâmpla doar șoptind
 cu un pustiu de porțelan
 bătând în suflet greu răspuns
 domestic încolțit de trup;

iar când reverberații celeste
 vor revărsa misterul nemărginirii noastre
 sub ramuri unduind cenușa cioplită-n
 forma unei clipe arzând sub carnea-nfrigurată
 de chipul ce o-nșuflețește
 vom dezgropa atunci privirea
 și ruga noastră zbor de rouă
 să ne înalțe-n răsăritul abstract
 al lumii interplanetare.

desen de Elena-Liliana Fluture

Nod de foc

Lacul inimii - *
umbra tigrului negru
îi dă târcoale

Kaneko Totha

Metafora în haiku este o problemă controversată. Am scris un eseu pe această temă, "Metafora ca realitate intensiva"*, în care alegeam haiku-uri cu metaforă, scrise de poeți japonezi, începând cu Seishi Yamaguchi, cel care intră în lumea haiku-ului ca un "ciclone", și care își alege metafora ca unul din cele 5 elemente cheie ale haiku-ului**, până la Niji Fuyuno. Masaoka Shiki, novatorul haiku-ului modern, spune că "haiku-ul aparține literaturii universale, și ca orice poezie poate folosi figurile de stil".

Recomandările de a scrie haiku fără metaforă sau altă figură de stil, vin în general de la autori sau teoreticieni nejaonezi.

Haiku-ul nu este o simplă fotografie. Pragul realității este diferit pentru fiecare poet, chiar și pentru fiecare om. Rezonanța luminii poate da un număr infinit de imagini ale realității. Simplificând lucrurile, cred că metafora în haiku este un nod de foc și că merită să-l dezlegăm.

Ryu Yotsuya, poet, eseist, traducător, critic de cinema și teatru, scrie în "Istoria haiku-ului" de pe site-ul Mushimegane, că "În timp ce internaționalizarea și dezvoltarea modernității s-au accentuat, a devenit necesar să aducem întăriri în transmiterea haiku-ului, adoptând metafora sau analogia".

Haiku-ul lui Kaneko Totha, unul din vârfurile haiku-ului japonez contemporan, este în întregime o metaforă. Realitatea generală, obiectivă, este percepută în mod particular, personal, subiectiv, de fiecare. Pentru Kaneko Totha, ea este un "tigrul negru". În realitate, tigrul este galben cu pete. În acest haiku, imaginea este focalizată pe ideea de negru. Lacul din inima poetului, apa ca simbol al vieții, este pândit de moartea-tigrul. Giuseppe Ungaretti, în cartea "Bucuria"****, are aceste două versuri: "Am fost / un lac de întuneric".

Un punct comun în biografia celor doi poeți. Amândoi au luptat pe front, Giuseppe Ungaretti în Primul Război Mondial, Kaneko Totha în cel de-al Doilea Război Mondial.

Experiența războiului, a vieții și a morții, împinge ființa umană în cele mai adânci zone ale spiritului. Și acolo, în adânc, numai cel care trăiește astfel de momente, știe cum arată o clipă de realitate.

"Un lac de întuneric" sau "un tigrul negru" sunt doar două metafore din numărul infinit de imagini prin care poate fi văzută aceeași realitate.

* Revista "Albatros", nr.8/9, 2006-2007

** Esența haiku-ului modern, ed. Mangajin, USA, 1993

*** Editura Univers, 1988. Traducere în limba Română, Alexandru Ungureanu

Clelia IFRIM

Focul din florile de prun

Traduc în limba română cartea de haiku a lui Michio Nakahara, "Mesaj de la Fluture"*. Memoria volatilă a propriilor gânduri păstrează și imaginile care nu pot fi traduse. Repet haiku-urile cu voce tare, ca într-o piesă, pentru a găsi nuanțele cele mai subtile.

Spectatorii mei sunt florile din pervazul ferestrei, linistea din casa, sunetul apei care fierbe pentru cafea.

Acum în zori, când scriu acest eseu, haiku-ul pe care l-am tradus, este acesta:

*Mugurii de prun
de la casa scăpată de foc
se umflă*

Inițial tradusesem verbul "to swell", a se umfla, a se intensifica, cu înțelesul verbului "to swallow", a înghiți. Îmi plăcea ideea că mugurii aceia de prun înghit focul, salvând casa. Dar verbul era totuși, a se umfla, a se mări, a se intensifica. M-am întrebant de ce se umflă mugurii aceia de prun? Timpul firesc al înmuguririi este nu numai ceea ce se vede. Dincolo de el trebuie să mai fie ceva. Vroiam să văd fondul imaginii. La urma urmei înmugurirea este un timp "cald", indiferent că ea este generată de un foc real sau metafizic, de un foc al iubirii primăvăratoce sau de focul bărbăției. Și am ajuns din nou la aceeași idee. Mugurii înghițiseră focul salvând casa, și focul acela din ei, intensificându-se, cerea să fie eliberat.

Aștept să văd primele flori de prun. Știu că focul înghițit de muguri, captiv în ei, va fi eliberat în fiecare floare ce se va deschide.

* Michio Nakahara, "Mesaj de la Fluture". Traducere în limba engleză de James Kirkup și Makoto Tomaki, Editura Yo-Shorin, 2009

Cici Maria DRĂGAN

La est de Casa Poporului
(fragment de roman)

Lui Cercel îi venea să-l omoare pe Cocoloș. Orele se scurgeau chinuitor de încet și nici el nu înțelegea de ce mai întârzie pe lângă clădirea din care nu mai ieșea nimeni, de parcă ar fi fost părăsită, deși știa foarte bine că adăpostește o grămadă de copii abandonati. Spre seară, zona deveni mai animată și abia atunci simți o foame cumplită ce-i făcea burta să chirăie. Nu mai mâncase din seara trecută. Se ridică amețit și se strecură, cu mâna întinsă, printre oamenii din stația de troleibuz. Unii se fereau dezgustați din fața lui, alții îl trimiteau la muncă, nu la mână întinsă. Ce le-ar mai fi spus el câteva, dar acum avea nevoie de bunăvoința lor, știa din experiență că bucată de pâine nu se câștiga cu înjurături. Dar nimeni nu-i întinse vreun amărât de ban, așa că, obosit și cu mațele zbierând de foame, se așeză pe un grilaj de fier din apropiere, urmărind sosirea altui troleu.

Se bucură de chiștocul aruncat în grabă de un bărbat ce sărise în ultima clipă pe scara troleului. După câteva minute, ochi o bătrână ce venea cu o sacoșă plină cu pâine într-o mână, iar în cealaltă ținea cu greu, într-un echilibru precar, două cutiuțe cu smântână. Se vedea că femeia abia duce greutatea, sacoșa avea o toartă ruptă, și că ar fi dorit să schimbe mâinile tremurânde de oboseală, dar în preajmă nu era nimeni s-o ajute. Când îl zări pe Cercel, o clipă ochii ei se luminară a speranță, însă imediat și-i întoarse în altă parte, speriată și grăbind pasul.

- Te ajut eu, mamaie, că-i prea greu ce duci acolo! Și, fără voia femeii, îi luă sacoșa cu pâine din mână. Scoase o franzelă și o îndesă într-un buzunar, apoi, din cealaltă mână îi luă și cele două cutii. Femeia înțepenise. Aproape că nici nu mai sufla. Își rostogolea doar ochii spălăciți căutând ajutor, dar strada era pustie.

- Mamaie, acuma-i mai bine, poți duce singură punga. Îi întinse sacoșa ușurată și-i întoarse spatele mulțumit.

Femeia continua să rămână prostită în mijlocul trotuarului cu punga bolnavă în mâna tremurândă. Nu se putuse apăra de hoțul ce-i luase, fără pic de rușine, mâncarea ei și a soțului. Bine măcar, gândi apoi ceva mai liniștită, că-i lăsase totuși două pâini și n-o obligase să-i dea portofelul, cum pășise madam Stamate de la șapte. Sau, Doamne ferește, să-i fi luat verigheta subțirică de aur sau lăntișorul de la gât?! O zbughi la fugă de parcă ar fi mânat-o cineva din urmă, sub privirile amuzate ale hoțului, care fluieră de două ori după ea.

Cercel porni și el agale, mulțumit, spre locul de observație, în care stătuse de dimineață, fredonând un crâmpel de melodie. Ce ție și cu bătrâniia aștia, gândi el, se sperie și de umbra lor.

Bine că rezolvase atât de ușor problema mesei, rămânea ce era mai greu, să-i găsească pe cei doi copii sau măcar pe Costel, Cocoloș n-avea decât să dispară. Se întoarce el singur într-o zi-două, n-are unde să se ducă, singura lui casă e canalul.

Se așeză pe pragul chioșcului, nescăpând din priviri poarta casei. Scoase pâinea din buzunar, rupse o bucată, restul îl așeză cu grijă alături, pe ciment, lângă cele două cutiuțe cu smântână, adulmecate și de o javră slabă ce-și avea culcușul aici, în chișcul dezafectat. Omul mesteca încet, sub privirile hulpave ale câinelui, căruia îi aruncă absent un codru de pâine asupra căruia animalul se aruncă privind speriat. Se aștepta să fie lovit, dar foamea era mai puternică. Înghiți bucata fără a o mai mesteca și se apropie de omul care privea absent spre stație.

Gândul lui Cercel se întoarse pentru o clipă la adăpost. Lipsise cam mult și se temea ca vreunul dintre locatari să nu se facă stăpân pe gura de canal, singura casă a lui de când se știa. Era sigur că nu se născuse acolo, iar numele și-l dăduse el singur cu mulți ani în urmă, când o femeie ce-i dăduse un ban de tablă l-a întrebat cum îl cheamă. A răspuns clar și deslușit: Cercel, căci femeia avea în urechi doi cercei cu piatră albastră și-l mângâiasse pe capul bubos și nespălat.

Cele mai vechi amintiri, dinaintea cerceilor cu piatră albastră, se legau de o clădire înaltă, pe care abia după câțiva ani o identificase: Gara de Nord. Se visa uneori ghemuit sub o bancă de lemn, rupt de foame și înghețat, în hăinuța-i subțire. Îi apărea rareori, din ce în ce mai rar, ca o părere, o femeie tânără, cu părul lung și mână moale. Nu știa cine-i femeia, dar când se trezea din visul lui chinuit, un val de amărăciune îi cuprindea inima lui de copil al nimănu și plângea ascuns într-un cotlon murdar.

De Cocoloș i s-a făcut milă căci, într-un fel, se regăsea în amărâtul scos din mâinile haidamacilor, ce voiau să pună stăpânire pe el. Cercel nu știa ce-i mila, nimeni nu-l învățase ce înseamnă, nimănu nu-i fusese vreodată milă de el, dar când a văzut dârzenia puștiului, s-a muiat ceva în el. Mai greu i-a fost să hotărască la ce-i bun băiatul. Era încă fraged, mai putea fi modelat, o mână sau un picior schilodit cu grijă i-ar fi adus bani buni. L-a învățat tot ce știa, copilul era atent și prindea repede. Numai să vorbească n-a reușit să-l facă.

Într-o seară, își aminti el zâmbind oarecum amuzat, scos din fire de muțenia copilului, sătul să-i mai audă muțenia, Cercel l-a luat de-o aripă și l-a trântit de perete.

- Băi, Cocoloș, eu m-am cam săturat!
- Ce-ai, nene, nu mă cheamă Cocoloș!
- Da' cum, suflete? Mirarea lui Cercel nu mai cunoștea limite. Trecuse atâta timp, depusese atâta efort să-l facă să vorbească și acuma, iaca de ce-i ieșea vorba din gură, nu-i plăcea numele dat!
- Nu știu, dar Cocoloș nu-mi place!

(continuare în pag. 24)

- Și ce dacă nu-ți place? Cum ai vrea? Lord, Limuzină? Jacki?? Ce, crezi că mie-mi place numele? Și, slavă Domnului, toată lumea mă știe! L-a mai privit cu mirare câteva clipe. În sfârșit, principalul era că băiatul chiar vorbește. Asta trebuie să afle și bosul, când o veni să colecteze banii.

- Uite ce-i! Te botez Cocoloș! S-a ridicat de pe scaunul șubred, în trei picioare, al patrutea înlocuit de niște cărămizi suprapuse, a luat o sticlă cu apă și a vărsat-o peste copilul ce-și apăra chirăind capul cu mâinile încrucișate.

Întâmplarea era veche, Cocoloș se mai înălțase, se mai împlinise, dar niciodată nu și-a spus povestea, nimeni nu știa de unde vine și ce drame trăise înainte de a-l lua Cercel sub aripa sa. Nu-i vorbă că nici el nu insistase, la fel ca băiatul, păstra în suflet o zonă în care nimeni nu pătrunsese vreodată. Lui Costel nu-i schimbasese numele, pe care bețivanul, care-i era tată și de la care îl cumpăraseră, abia îl bolborosise între două sughițuri duhnind a spirt medicinal.

Se făcuse deja prea târziu când Cercel s-a hotărât să renunțe la pândă. Se ridică de pe prag, trase câte un șut în cutiile golite și o porni agale spre adăpost. N-avea niciun rost să se grăbească, dar nici să rămână de pomană pe stradă. Ziua se încheiase cu o pierdere uriașă. Simțea că pe Costel n-avea să-l mai vadă vreodată și orice explicație îi va da Cocoloș, dacă s-o mai arăta prin zonă, nu-i va folosi la nimic. Din mâinile statului nu mai putea scoate găina cu oul de aur, cum îi spunea el dolofanului înainte de culcare.

Se îndepărtase doar câțiva pași, când poarta metalică a casei de copii se deschise cu zgomot și vocea grăsaniei răsună din întuneric:

- Aveți grijă cum conduceți, domnișoară avocat!

Cercel se strecură în umbra unui gard și de acolo privi curios persoana ce tocmai ieșea. Suplă, înaltă, tânără și elegantă. Nu-i desluși fața, dar îi reținu atenția casca de păr bogat, retezat deasupra umerilor. Inima bărbatului se strânse, zvâcnind de o amintire îngropată în adâncuri. Femeia se urcă la volanul unui Ford argintiu. Își așeză poșeta și o mapă voluminoasă pe bancheta din spate, apoi demară, cam brusc, forțând motorul.

În mintea lui Cercel încolți un gând, care i se păru nebunesc la început, dar, pe măsură ce se apropia de adăpost, se limpezea tot mai tare, devenind posibil, dar pentru a-l pune în faptă trebuia să ia legătura cu dom' Nae, căci singur nu avea sorți de izbândă.

Reședința din Snagov a lui Nae Coadă atrăgea atenția prin coloritul strident al fațadei copleșite de frontonul masiv, pe care se putea citi cu litere de-o șchioapă: Nihil sine Deo. Cei care-l vizitau, și nu erau puțini, priveau derutați cuvintele pe care nu le înțelegeau. Unii chiar presupuneau c-o fi numele din buletin al lui dom' Nae. Nici proprietarul nu le știa sensul, cumpăraseră casa de la un falit și nu-i dăduse prin gând să schimbe ceva. Cât despre înțelesul cuvintelor, chiar că nu-l interesa absolut deloc.

Ce, era el vreun intelectual? El era proprietar și om cu afaceri.

Se făcuse deja noapte și Cercel avea serioase îndoieli că dom' Nae l-ar mai primi la ora asta. Din spatele zidului înalt ce împrejmuia uriașa proprietate se apropiară, pe nesimțite, doi pitbulli negri, care se repeziră, mârâind și rânjindu-și colții, spre omul rezemat de grilajul porții. Cercel abia avu timp să facă un salt înapoi, scăpând doar cu o sperietură de sub nasul copoilor. Îi bătea inima cu putere și înjura pe sub mustăți, doar cu jumătate de gură, să nu-l audă paznicii care, de obicei, erau cu un pas în urma copoilor. Într-adevăr, din întuneric se iviră două matahale îmbrăcate în uniformă neagră. Se apropie cu grijă de grilaj și spuse cu o voce răgușită:

- Vreau să-l văd pe dom' Nae!

- Și ce dacă?!

- Am o problemă!

- Nu ești singurul. Pentru rezolvare ai Sfatul popular, rânji unul dintre urangutani, scărpinându-și chica bogată cu țeava pistolului din dotare.

- Da' eu vreau să mă ajute să...

- Nu contează ce vrei tu! Casa de ajutor reciproc e la ieșirea din Snagov, pe dreapta! Văzând că Cercel nu se mișcă de lângă gard, adăugă:

- Prietene, dacă ai de gând să insiști, spune-mi, să deschid poarta. Căinii aștia, îi vezi cât sunt de mari, n-au prea mâncat pe ziua de azi!

Matahala face cioace cu mine, își spuse Cercel în gând. Ar fi înfipt bucuros un pumn în nutra zâmbăreață a malacului, dar se potoli și continuă, afișând cel mai mare respect posibil. Rostea cuvintele rar, unul câte unul, ca pentru nătărași.

- Vă rog să-i spuneți lui dom' Nae că Cercel are ceva important să-i comunice!

- Și cine-i Cercel ăsta, că nu-l văd!

- Păi eu, cine altul. Dom' Nae mă știe.

- Bă, dacă dom' Nae spune că nu te știe, nu-ți garantăm că ieși întreg din fâlcile ăstora! Aștia nu știu de numele nimănu. Namilele continuau să se amuze de pipiriul din fața lor, râzând gros și dându-și ghionturi în coaste.

Se retrase ceva mai departe de grilaj, atent la mișcările învăluitoare ale câinilor care-l fixau cu ochi de foc. Oare cum să-i spună lui dom' Nae, ce să-i spună ca acesta să-l ajute în recuperarea lui Costel. Timpul se scurgea greu. Se plictisiseră și câinii, care acum lătrau întărâțați de cine știe ce în celălalt capăt al proprietății. Poate că dom' Nae doarme sau are alte planuri pentru noaptea asta sau pur și simplu nu-l interesa ce avea să-i spună un amărât ca el. Se ridică și-și șterse de praf turul pantalonilor, tocmai în momentul în care poarta grea de metal se deschise glisând abia auzit pe șina de la bază și în cadrul ei apăru una dintre matahale, făcându-i semn cu vârful armei să intre.

(continuare în pag. 30)

Dan CHEȘCU**dor de Esenin**

să bem Serghei, să bem această vodcă
s-o bem pe nerăsuflăte
de parcă dintr-o dată condamnați am fi
să te sorbim, eternitate!

suntem sortiți să ardem
pe creste și-n văgăuni întunecate,
să-ntoarcem lumii spatele, măi frate ...
purtând în inimi înfiorări, dezastre;

în gânduri toată deznădejdea vieții adunată
să ne dorim moartea întreagă, nenorocirea toată
și să le-avem ... ne-nduplecate;
să stăm de vorbă, sorbind pe îndelete
acest ultim pahar în care-i strâns amarul
inimilor noastre dezamăgite și răzlețe;

dă-mi voie, în semn de bun rămas,
să-mbrățișez cumplita-ți disperare
cu disperarea care mă cuprinde!

scrisoarea soldatului

se înarmează, sunt indiferenți
recompun suferința cu migala artizanilor nipponi
până la inefabil ...

doar – doar ... vor reuși s-o vâre
în săculețul cu monezi prăfuite și reci!

proiectează tranșee atât de înguste
încât nici spaima cu două cocoșe nu s-ar
ascunde;

iubirea mea naivă, de ce tresari?
iubirea mea, unde fugi?
cătat de buza noptii
îmbrățișez taina dulce-a vieții
într-un nedezipit sărut;

e toamnă până peste creștet
e toamnă fără vindecare
și mă gândesc mereu la tine
și simt reînviind în suflet
tulburător de dulce al iubirii freamăt;

din zarea-ncremenită parcă la un ordin
vin vești din ce în ce mai rar.
abrutizat și melancolic
te chem, îți cânt și te alint:
ordonați, iubirea mea!
stâng-drept, iubirea mea!
înainte, iubirea mea!

copil bolnav

copil bolnav jucându-se în țărână,
suprem și ultim dezacord
cu viața asta în care luminile și umbrele se-ngână
și merg adeseori ca doi bețivi la braț!

încearcă greu s-apuce de pe jos o frunză
o duce-apoi la gură tremurând
e curios din cale-afară
și-n ochi i se aprinde-o luminiță,

și râde-apoi pe spate-ncet căzând; așa trântit și
una cu pământul
aștepți să nu se mai ridice de-acolo vreodat;
privește-n sus; ce palid și ce tras este la față
mâine o să-l mai vezi răsând în țărână răsturnat?

în juru-i toate sunt în rostul lor:
trec orbi pe lângă firul plâpând de viață
abia ivit învață de pe-acum
ce e singurătatea, suferința, neputința-
ncrâncenată.

copil bolnav jucându-se în țărână,
suprem și ultim dezacord
cu viața asta în care luminile și umbrele se-ngână
și merg adeseori ca doi bețivi la braț!

cântec de primăvară

simt că o să uit de toate;
viață, viață, în obraz o să-ți sar
și chipul aspru se va umple de necaz;

azi, mai tare ca oricând,
sufletul tresare, cântă,
și alături - scumpi tovarăși -
sunt grădinile-n extaz!

vine iarăși primăvara
îndemnând firea-n țării
cel ce-ncearcă să m-ascundă
se trezește tot cu mine, iar;

îl împung cu cotul, tainic
și-i șoptesc: "măi, frate, bucură-te ... suntem viii!
vom mai prinde noi vreodată
așa risipă de lumină, flori și armonii?"

***

în această vale a plângerii
am fost marturiile unui zâmbet ;
aici am cunoscut neputințele Dumnezeiești :
suferința, regretul, speranța !

Nicolae RĂDULESCU

Mitropolia de la Vicina

La 12 mai anul acesta s-au împlinit 650 de ani de când Patriarhia de la Constantinopole care era păstorită atunci de Patriarhul Kalist I, în cadrul unui sinod convocat la cererile repetate ale Voievodului Nicolae Alexandru Basarab, a emis un document prin care hotăra mutarea („metaheris ton tronon”) Mitropolitului Iachint de la Vicina la Curtea de Argeș. Se pretindea că de atunci înainte ierarhii bisericii din Țara Românească să fie numiți și să se subordoneze Patriarhiei Ecumenice. Cu ocazia acestei sărbătoriri, încercăm să redăm pe scurt istoria Mitropoliei de Vicina.

După anul 1204, când orașul Constantinopole a fost cucerit de cruciați (Cruciada a IV-a), provincia de la Dunărea de jos - Thema Paristrion, nu va face parte din noua structură statală creată de apuseni, adică Imperiul Latin de Răsărit.

Autoritatea politică bizantină și clerul ortodox s-au retras peste Bosfor în Anatolia, unde au întemeiat Imperiul Greco-Bizantin de Niceea, care și-a menținut existența până la anul 1261 când împăratul Mihail VIII Paleologos a eliberat Constantinopole și a refăcut parțial împărăția.

Cucerirea „Orașului Regină” și orgiile declanșate de cruciați la 13 aprilie 1204 (Vinerea Neagră), au provocat un adevărat exod în urma căruia o masă mare a populației creștine a fost nevoită să-și găsească refugiu în alte zări ale imperiului. Și, o bună parte a urgiștilor creștini-precizează documentele, s-au așezat la Vicina, care era locuită mai ales de vlahi. Vicina se afla așezată geografic în arealul străvechiului Novio-dunum și devenise un centru important și vestit.

Ne referim la faptul că în acest oraș ființase o episcopie încă din vremea împăratului Zenon (476-491), instituție religioasă care ajunsese la mare autoritate în vremea împăratului Justinian (527-565) și care fusese reactivată în timpul împăraților Ioan I Tzimiskes (969-976), Vasile II Macedoneanul (976-1025) și Alexios I Comneanul (1081-1118). Fiica lui Alexios I, scriitoarea bizantină Ana Comnena, în opera sa „Alexiada” ne dă primele știri despre voievodul Saccea și despre centrul religios Bitzina.

În situația creată după anul de tristă evocare 1204, instituțiile eclesiastice ortodoxe și eparhiile lor din Thema Paristrion vor recunoaște autoritatea Patriarhiei Ecumenice strămutată și activată la Niceea. Această situație va dăinui, așa cum am mai precizat, până la anul 1261, când se va reveni la „Orașul de Aur”.

De reținut că în perioada 1204-1261, în vremea Imperiului de Niceea, autoritățile episcopale de la Vicina au exercitat și funcția de organism administrativ și politic. După 1261 autoritatea episcopală a fost dublată de un guvernator care îl reprezenta pe împăratul reșezat la Constantinopole. Situația de criză care a urmat după anul 1204 a fost profund amplificată, pentru o bună bucată de timp și de marea invazie a tătarilor care s-a declanșat în anul 1241. De aceea, fie de la Niceea, fie de la Constantinopole, se va insista permanent pentru consolidarea autorității și influenței în zona

Dunării de Jos, a instituțiilor eclesiastice ortodoxe care aveau misiunea să asigure asistență religioasă și peste fluviu, unde se aflau comunități cosângene și coreligionare foarte numeroase.

Documentele aflate la Patriarhia Ecumenică atestă adevărul că scaunul episcopal de la Vicina era activ încă înainte de anul 1249, adevăr susținut și de alte dovezi reprezentate prin tezaure numismatice descoperite la Isaccea, emise în vremea împăraților Ioan III Vatotzeus (1222-1254) și Mihail VIII Paleologos (1258-1282). Se adaugă numeroase simboluri creștine descoperite în cimitirul care datează din secolele XI-XII, printre care cruciulițe și patru monede egalpioane frumos modelate și încrustate.

În noile împrejurări create, în preajma anului 1270, când domnea împăratul Mihail VIII Paleologos, Episcopia de Vicina a fost ridicată la rangul de mitropolie. Era consecința unor vremuri liniștite pentru că Bizanțul intrase într-un echilibru de pace atât cu Hoarda de Aur care-și exercita într-un fel influența asupra Dunării de Jos, dar și cu companiile comerciale genoveze cu care se conclucra în baza tratatului încheiat la 13 Martie 1261 la Himphaian. Există unele opinii în favoarea ideii că Episcopia de Vicina a fost ridicată la rang de mitropolie încă la sfârșitul perioadei niceene, adică înainte de anul 1261, dar această controvesă rămâne să fie elucidată de viitoarea cercetare științifică.

Zona geografică a Dunării de Jos, care juridic făcea parte din Imperiul Bizantin, se afla în punctul de confluență al marilor drumuri comerciale care reuneau „constelația coloniilor genoveze” de pe malurile Mării Negre, cu marele emporium al Hansei de Liov și cu marele drum comercial al Hoardei de Aur, care mergea către Extremul Orient.

A fost cauza principală pentru care, la sfârșitul secolului al XIII-lea, Vicina devenise portul unde genovezii au realizat cele mai mari profituri, depășind net toate coloniile de la Marea Neagră. Acest element important a făcut ca orașul comercial și centrul religios de la Vicina să cunoască o perioadă maximă de înflorire economică și liniște religioasă - perioadă cuprinsă între anii 1261-1324. Probabil, pe fundalul acestei stări pozitive, pe la anul 1270 Vicina a fost ridicată la rangul de mitropolie.

Susținem afirmația și cu argumentul că în arhiva Patriarhiei Ecumenice se păstrează documente care atestă pentru Vicina existența unor erarhi cu rang de mitropolit. Primul dintre aceștia a fost Theodor, atestat prin două acte emise la anul 1285 și apoi la 1292. Al doilea mitropolit atestat, Luca, este susținut prin două documente datate cu anii 1301 și 1305.

Facem precizarea că la sinodul care a avut loc la Constantinopole în anul 1305, s-a amintit pentru prima dată despre autoritatea pe care o exercita Mitropolia de Vicina asupra comunităților creștine de peste Dunăre.

(continuare în pag. 27)

Este bine să punem ridicarea Vicinei la rang de mitropolie și pe seama faptului că întărirea „coloniei genoveze” din localitate s-a concretizat și prin crearea unor structuri religioase proprii cultului catolic. Acestea manifestau interes și preocupare pentru convertirea unei părți a comunității tătare, acțiune prin care, evident, a intrat în concurență cu biserica ortodoxă.

Așa a apărut, pe la 1285, Ordinul Franciscan. Pe atunci, Vicina avea în slujba sa o gardă militară formată din 1000 de luptători tătari conduși de „miliarisul” Argun, care, împreună au fost convertiți la catolicism. Era vremea când Hoarda de Aur trecea prin dramatice convulsii interne. Ne referim la faptul că pe la anul 1275 emirul Nogai a creat o structură statală proprie care se întindea din Krimea până la Dunărea de Jos și care, având la bază bunele raporturi cu Bizanțul și cu coloniile genoveze avea să se detașeze de statul tătar de pe Volga. Nogai își ia titlul de han, adevăr dovedit și prin legenda marcată pe monedele (dirhemi de argint) descoperite în număr mare la Isaccea unde se afla monetăria Hoardei (de apus) condusă de Nogai. Urmare a aceste întâmplări, Nogai intră în conflict cu puterea centrală și într-o confruntare războinică consumată în anul 1300, a fost ucis de hanul Taqtai.

Raporturile bune ale tătarilor cu Vicina sunt confirmate și de evenimentele care au avut loc în anul 1301 sau 1302 și povestite de Pachzmeres-diaconul Catedralei Sfânta Sofia. Acesta explică într-un document faptul că i-a cerut mitropolitului de Vicina să intervină pe lângă împăratul Andronic II Paleologos (1282-1328) pentru a angaja ca mercenari un număr de 16000 luptători care până atunci se aflaseră în slujba hanului Nogai. Acest detaliu demonstrează influența pe care o avea mitropolitul de Vicina în fața autorităților de la Constantinopole.

În noile condiții, în intervalul de timp 1305-1324 Vicina-Isaccea cunoaște cea mai avansată perioadă de înflorire și mai ales de influență care se exprimă printr-o autoritate deplină asupra unei arii geografice întinse la nord și la sud de Dunăre unde locuiau creștini ortodoci.

Dar perioada de liniște și prosperitate de la Dunărea de Jos a fost perturbată după anul 1330 când tătarii au adoptat fanatismul religios ca formă de luptă și de consolidare a islamului. Se declanșează astfel actul de masacrare a creștinilor pe întreg teritoriul Hoardei de Aur. Noua politică a tătarilor va slăbi autoritatea mitropolitului de Vicina care, încă de pe la 1330, se va afla într-o atitudine de nesiguranță, iar după 1337 când tătarii cuceresc Isaccea, înaltul ierarh va deveni itinerant. Această realitate este dovedită documentar prin actele păstrate în arhivele din Constantinopole. Astfel, dintr-o scrisoare a mitropolitului de Vicina, Macarie, reiese că el părăsește localitatea și se refugiază în capitala imperiului. Aici va fi întâlnit ca participant la sinodul din mai 1341 și la cel din mai 1343 care au fost prezidate de patriarhul ecumenic Ioan Kalekas.

Documentar se dau și întâmplări din activitatea mitropolitului Kiril care în anul 1343 participă la sinodul prezidat de patriarhul Isidor. Facem observația că la

acel sinod Kiril este menționat, nu se știe dacă la categoria episcopi.

O altă știre importantă care reiese atât din documentele de arhivă cât și în documentele de arhivă păstrate la Constantinopole cât și în arhivele Bisericii Ortodoxe Române, este aceea că Mitropolia de Vicina - în perioada de la sfârșitul secolului XIII și în prima jumătate a secolului XIV a avut ca sarcină precisă să sprijine organizarea bisericii din țările române. Această misiune era transmisă în condițiile în care țările balcanice și deci și bisericile lor, erau rebele față de Constan-tinopole.

În condițiile deosebit de grele, ultimul mitropolit al Vicinei - Ioachin Kritopoulos încă înaintea anului 1359 își va exercita funcția, de la Curte de Argeș unde se află la chemarea voievodului Nicolae Alexandru Basarab (1352-1364). Așezarea sa vremelnică la Argeș s-a făcut cu aprobarea directă a împăratului Ioan V Paleologos (1341-1391) și a patriarhului Kalist I (1350-1353; 1355-1363).

În aceste împrejurări voievodul Nicolae Alexandru, în mai multe rânduri a adresat împăratului și patriarhului de la Constantinopole scrisori pentru a obține detașarea definitivă a mitropolitului Iachint de la Vicina la Argeș. Formularea exactă a scrisorii prin care Nicolae Alexandru se adresa celor doi înalți demnitari, trebuie înțeleasă în sensul că voievodul cerea aprobare pentru mutarea instituției mitropoliei de la „Gurile Dunării”, fapt care susține adevărul că, încă în acea vreme Delta își desfășura brațele mai spre apus, în amonte de actualul „ceatal” - furcă. **Această precizare sprijină ipoteza că Vicina se afla așezată în arealul geografic al străvechiului Noviodunum.**

Se poate interpreta și că voievodul muntean a cerut Patriarhiei să decidă mutarea mitropoliei ca instituție de la Vicina la Argeș și deci, permanen-tizarea lui Iachint ca înalt ierarh. Fiindcă așa cum am mai arătat, el se afla deja așezat în capitala Țării Românești.

De la Constantinopole, voievodul primește din partea împăratului și a patriarhului ecumenic, două scrisori prin care-i cer, cităm: „**mitropolitul trebuie să rămână lângă sine** (deci - lângă voievod), **unde este** (atenție, deci se afla deja la Argeș), **deoarece dorește** (el, patriarhul) **să-l aibă lângă sine**” (adică patriarhul să-l știe lângă voievod, la Argeș. S-a păstrat și „Hotărârea” sinodului din 12 mai 1359 privind viitoarea Mitropolie a Ungrovlahiei, adică dinspre Ungaria. Pe de altă parte, termenul trebuie înțeles și în sensul că este vorba despre Vlahia Mică, dinspre Ungaria. Bizantinii erau familiarizați cu toponimul „Vlahia Mare” aflată în sudul Munților Balcani. În documentul de la 12 mai 1359 se spune că domnitorul Nicolae Alexandru „**a cerut nu numai o dată ci, de mai multe ori prin scrisorile sale**” ca Biserica din Țara Românească să fie luată sub oblăduirea Patriarhiei din Constantinopole, de unde să i se trimită un mitropolit care să fie parte din sinodul patriarhal. În „Hotărârea” Sfântului Sinod se spune că numirea mitropolitului Iachint se va face prin

(continuare în pag. 28)

Mitruț POPOIU

Anul Crezului Niceo-Constantinopolitan**7. “Și iarăși va să vină cu slavă, să judece viii și morții, a Cărui împărăție nu va avea sfârșit”**

În Faptele Apostolilor, Sfântul Evanghelist Luca ne relatează cum anume s-a petrecut înălțarea Domnului la ceruri: *“Și privind ei, pe când El mergea la cer, iată doi bărbați au stat lângă ei, îmbrăcați în haine albe, Care au și zis: Bărbați galileieni, de ce stați privind la cer? Acest Iisus care S-a înălțat de la voi la cer, astfel va și veni, precum L-ați văzut mergând la cer”* (Fapte 1, 10-11). În acest text aflăm cum anume va avea loc venirea cea de-a doua a Domnului, adică în aceeași slavă a Omului îndumnezeit și înălțat de-a dreapta lui Dumnezeu Tatăl.

Dacă însă prima dată Fiul lui Dumnezeu a venit pe pământ *“pogorându-Se”*, luând chip de rob și smerindu-Se (Filipeni 2, 7-8), a doua oară va veni cu *“slavă”*. Dacă venirea cea dintâi a fost una în anonim, la a doua Sa venire El nu va mai fi singur și necunoscut, ci înconjurat de sfinții îngeri și cu mare strălucire dumnezeiască. Atunci toți cei morți vor învia, iar cei vii *“vor fi răpiți în cer ca să întâmpine pe Domnul în văzduh”* (1 Tesaloniceni 4, 16-17) *“și vor vedea pe Fiul Omului venind pe norii cerului, cu putere și cu slavă multă”* (Matei 24, 30). La venirea Sa toate se vor înfricoșa de slava Lui: *“și am văzut un tron mare alb și pe Cel ce ședea pe el, iar dinaintea feței Lui pământul și cerul au fugit și loc nu s-a mai găsit pentru ele”* (Apoc. 20, 11).

Nu Tatăl va fi judecătorul lumii, ci Fiul: *“Tatăl nu judecă pe nimeni, ci toată judecata a dat-o Fiului, ca toți să cinstească pe Fiul, precum cinstesc pe Tatăl...”* (Ioan 5, 22-23). Dumnezeu voiește prin aceasta ca oamenii să fie judecați printr-un Om, Care le cunoaște slăbiciunile cu care au avut de luptat în trup, căci El însuși le-a purtat, dar și măsura în care ei puteau să le biruie, după cum El însuși le-a biruit.

Judecata din urmă sau obștească va fi universală, solemnă, publică, definitivă, supremă și înfricoșătoare. Ea va fi universală, întrucât la aceasta vor fi supuși toți oamenii din toate timpurile, de față fiind îngerii (Matei 24, 31; 25, 31), solemnă și publică, fiindcă se va face cu toată măreția și în fața lumii întregi. Ea e supremă, căci criteriul după care se face vor fi faptele de iubire față de semenul nostru: *“Adevărat zic vouă, întrucât ați făcut unuia dintre acești frați ai Mei prea mici, Mie Mi-ați făcut”* (Matei 25, 32-46). Judecata de apoi este înfricoșătoare, pentru că în urma ei cei ce vor da răspuns bun vor rămâne lângă Domnul, pentru veșnica fericire, iar ceilalți vor fi trimiși departe de Sine, spre chinul cel veșnic, după dreptatea Sa.

Mântuitorul Iisus Hristos ne învață că nimeni nu știe când va fi a doua venire a Sa și judecata de apoi. *“Despre ziua aceea și despre ceasul acela nimeni nu știe, nici îngerii din cer, nici Fiul, ci numai Tatăl. Luați*

aminte, privegheați și vă rugați, că nu știți când va fi acea vreme” (Matei 24 36-44; Marcu 13 32-33).

Venirea Domnului nu constituie însă sfârșitul lumii în sensul distrugerii ei, așa cum îndeobște cred mulți, ci mai degrabă sfârșitul timpului, când va avea loc judecata tuturor. Dumnezeu a creat lumea *“bună foarte”* (Facere 1,31), iar distrugerea ei ar lipsi de sens însăși creația. Sfârșitul veacurilor înseamnă transfigurarea întregii creații. Sfântul Evanghelist Ioan vorbește despre un *“cer nou și un pământ nou”* (Apocalipsă 21,1), dar acestea nu sunt făcute din nimic, asemenea primei creații, ci reprezintă aceeași lume înnoită, după ce diavolul este învins pentru totdeauna și aruncat *“în iezorul cel de foc”* (Apoc. 20,10)

Prin cuvintele **“a Cărui împărăție nu va avea sfârșit”** înțelegem că împărăția întemeiată de Hristos pentru cei iubiți Lui nu mai este e supusă timpului, nici morții, asemenea lumii în care ne aflăm acum, ci e una a fericirii veșnice și a comuniunii depline a lui Dumnezeu cu aleșii Săi.

(urmăre din pag. 27)

„metaheris fon tronon”, adică, prin mutarea scaunului mitropolitan de la Vicina la Argeș. Și se condiționează ca pe viitor, ierarhii din Țara Românească să fie numiți și să rămână subordonați Patriarhiei Ecumenice. Hotărârea sinodului se încheie prin formula - cităm: „...slobozit în luna mai a indicției a 12-a a anului 6867(1359) care s-a și iscălit cu scris de însăși mâna smereniei noastre Kalist I”. Despre mitropolitul Iachint Kritopoulos mai găsim știri în documente pentru anul 1370 când adresează o scrisoare Patriarhului Filotei, căruia îi dă de știre că este grav bolnav. Și a trecut la cele veșnice înainte de luna august 1372. A fost înmormântat la biserica Mitropoliei din Argeș. În luna august 1372 a fost ales și hirotonisit ca mitropolit al Țării Românești ieromonahul Hariton, care până atunci fusese protosul, adică mai marele mănăstirilor de la Muntele Athos.

Despre Vicina vom mai afla știri, dar localitatea va fi menționată în documentele literare, istorice și cartografice după o vreme, cu toponimul Isaccea, care începe să-și afirme și să-și statorească prezența încă la 1321 când călătorul și geograful arab Aloufeda, scria că „Isaccea este un oraș din Țara Vlahilor”. De altfel, „majoritatea istoricilor socotesc că Vicina s-a aflat așezată pe locul unde astăzi se află orașul Isaccea” spune Mircea Păcurariu În Istoria Bisericii Ortodoxe Române (Sibiu 1972, pag.53). Ultima menționare a Vicinei va fi notificată la anul 1465, dată după care prezența sa în actele istorice se va stinge definitiv.

**FESTIVALUL DE POEZIE „NICOLAE DRĂGAN“
EDITIA I
15 Iunie - 7 NOIEMBRIE 2010
GALDA DE JOS**

**PRIMĂRIA GALDA DE JOS, ALBA , în colaborare cu UNIUNEA SCRITORILOR
FILIALA ALBA – HUNEDOARA, CONSILIUL JUDEȚEAN ALBA,
BIBLIOTECA JUDEȚEANĂ „LUCIAN BLAGA” ALBA și INSPECTORATUL ȘCOLAR ALBA,
organizează FESTIVALUL DE POEZIE „NICOLAE DRĂGAN” EDIȚIA I.**

CONDIȚII DE PARTICIPARE:

La concurs poate participa orice persoană indiferent de vârstă care nu este membru al Uniunii Scriitorilor.

Concurenții vor trimite pe fișier atașat câte 5 poezii nepublicate însoțite de un motto, până la data de 1 octombrie 2010, pe adresa de email festival_nicolae_dragan@yahoo.com (motto va fi scris sub titlul fiecărei poezii).

Pe un alt fișier se vor trimite datele personale ale autorului (nume, prenume, vârstă, ocupația, localitatea de domiciliu, adresa, număr de telefon, activitate literară).

CONDIȚII DE TEHNOREDACTARE

Setare pagină- pagină A4, dreapta, sus, jos 2, stânga 2,5

Format- Times New Roman, 12 (fără Bold)

Aliniere titlu- Centru

Aliniere text - Justify(de la un capăt la celălalt) poziționată centrat sub titlu

Distanța - 1 rând

Cei care nu au acces la internet pot trimite lucrările prin poștă pe un CD respectând normele de tehnoredactare menționate mai sus, pe adresa: Lunca Mihaela- Școala cu clasele I-VIII Galda de Jos, Com. Galda de Jos, jud. Alba.

Juriul festivalului va fi compus din personalități literare din țară și județul Alba.

Lucrările vor fi trimise juriului prin poșta electronică. Fiecare membru va nota independent fără a cunoaște opinia celorlalți. Cumulul de puncte va fi realizat de către organizator în prezența juriului stabilindu-se poziția fiecărui concurent în cadrul concursului .

Festivitatea de premiere va avea loc la 7 noiembrie 2010 la Căminul Cultural Galda de Jos.

PREMII

PREMIUL “NICOLAE DRĂGAN “ -1000 RON

PREMIUL I - 700 RON

PREMIUL II- 500 RON

PREMIUL III- 300 RON

PREȘEDINTELE JURIIULUI

prof. univ. dr. Aurel Pantea, președintele Uniunii Scriitorilor Filiala Alba - Hunedoara

MEMBRII JURIIULUI

prof. univ. dr. Ion Buzași, membru al Uniunii Scriitorilor Cluj

prof. univ. dr. Florian Copcea, membru al Uniunii Scriitorilor din România- director editura “Lumina” Turnu Severin

prof. univ. Paula Romanescu, membru al Uniunii Scriitorilor din România
Ion Moldovan, scriitor, director editura “Buna Vestire”, Blaj,

Număr de contact – 0258/ 846 123 - Școala cu clasele I-VIII Galda de Jos - Lunca Mihaela
0735664573, luni - joi orele 8,00 – 12,00

Email: festival_nicolae_dragan@yahoo.com

CARTI

Iunie- Iulie, 2010

CĂRȚI SOSITE LA REDACȚIE

- ❖ *Ryu Yotsuya* – **Istoria haiku-ului** / Zece haijini și poezia lor, traducere de Clelia Ifrim, Editura Universitară, București, 2010
- ❖ *Tania Nicolescu* - **Caii de foc** / versuri, Editura InfoRapArt, Galați, 2010
- ❖ *Viorel Darie* - **Eternele visări**, povestiri, Editura InfoRapArt, Galați, 2010
- ❖ *Constantin Deneș* - **Sonete**, versuri, Editura Biblioteca Jud. "V. Voiculescu", Buzău, 1996
- ❖ *Constantin Deneș* - **Vorbește lumea... în somn**, povestiri, Editura Alpha, Buzău, 2003
- ❖ *Constantin Deneș* - **Somnerii**, umor, Editura Alpha MDN, Buzău, 2005
- ❖ *Constantin Deneș* - **Nehoiu vă... zâmbește**, umor, Editura Alpha MDN, Buzău, 2007

(urmare din pag. 24)

Pe moment, Cercel nu știe ce să facă, se cumpănea de pe un picior pe altul, ezitând, până când, fără menajamente, namila îl înșfăcă de braț și-i făcu vânt pe poartă. Celălalt ținea câinii în lesă, lungind-o câte puțin, în așa fel încât prezența lor atât de apropiată îi dădea fiori lui Cercel. Hohoteau gros amândoi, amuzați de mersul potocnit al omului, cu fața întoarsă spre câini și împiedicându-se de dalele ieșite uneori în afară. Își bat joc de mine și nu le pot face nimic. Dacă i-aș putea prinde într-un loc dosnic și fără câini, ce i-aș mai trosni! Își înghițea ura și neputința, scrâșnind din măsele, negru la față. Înainta pe aleea străjuită de pini. Se mira singur că mai vede și altceva decât mutrele celor doi, pe care și le imagina strivite și pline de sânge încheat. Iaca la ce se uită el, la pini, de asta-i arde lui acum?!

Intră într-un hol uriaș, aproape gol. Cele câteva fotolii albe din piele, aranjate în jurul unei măsuțe joase, nu reușeau să-i umple vastitatea mărită și de marmura neagră ce acoperea podeaua. Se simțea ca un gândac strivit și gândul îi zbură iarăși la canalul ce-i apăsa pe locatari cu îngustimea lui. Camera asta uriașă ar putea adăposti pe amărății din șapte canale.

POEME SELECTATE DE PE
CENACLUL ONLINE
"NODURI ȘI SEMNE"
(www.cenaclu.inforapart.ro)

Costel GHEORGHE

Cuvinte simple

M-am rătăcit printre cărări care urcau și coborau / în ochi aveam verdele pajiștilor și pe buze cuvintele nespuse / tăcerea / îți căutam buzele ca și cum aș căuta o cale pe scoarța copacilor / drumul până la tine / ore și clipe și ore / în spate muntele greu, în față muntele meu / printre cuvinte te-am căutat înflorind asfințituri / printre copaci a căror umbră o învățam cu evlavie / am visat și eu cuvinte și poezie...

Mariana Eftimie KABBOUT

Dor...

De dorul meu mi-e dor să-mi fie dor
Când bate vântul și prin mine bate...
De simple ce-s, par complicate toate
Și iar mă-ntreb: de ce mă nasc să mor?

Mi-e bine când doar bine-mi pare-a fi...
Privindu-te, să mă găsesc în tine...
De prea mult rău să-mi fie iarăși bine,
Ca mai apoi ce-i dor să nu pot ști.

Mi-e dor de tine să nu-mi fie dor!
Negociind cu groaza și cu ura,
Pe-al clipei prag îți conturez făptura
Și-o zvânt de negru-gri ușor, ușor.

Timpul destramă căptușeala veche,
Călăi ai minții cer ce nu mai am.
Din mine-adun iubirea gram cu gram
Și-o prind de umbra ta scriind: pereche.

Și-mi spun că-i dorul doar un dor de-a ști
Hotarul dintre moarte și plăceri..
La fel de bine nu va fi ca ieri...
Mai rău ca azi, doar astăzi poate fi.

BOEMA

Galati, cod 800010, Str. Al. I. Cuza, Nr. 45bis, Bloc Cristal, Sc. 2, Ap. 4

Telefon: 0745 324472, 0336 800313

Email: boema@inforapart.ro, inforapart@yahoo.com

Web site: www.boema.inforapart.ro